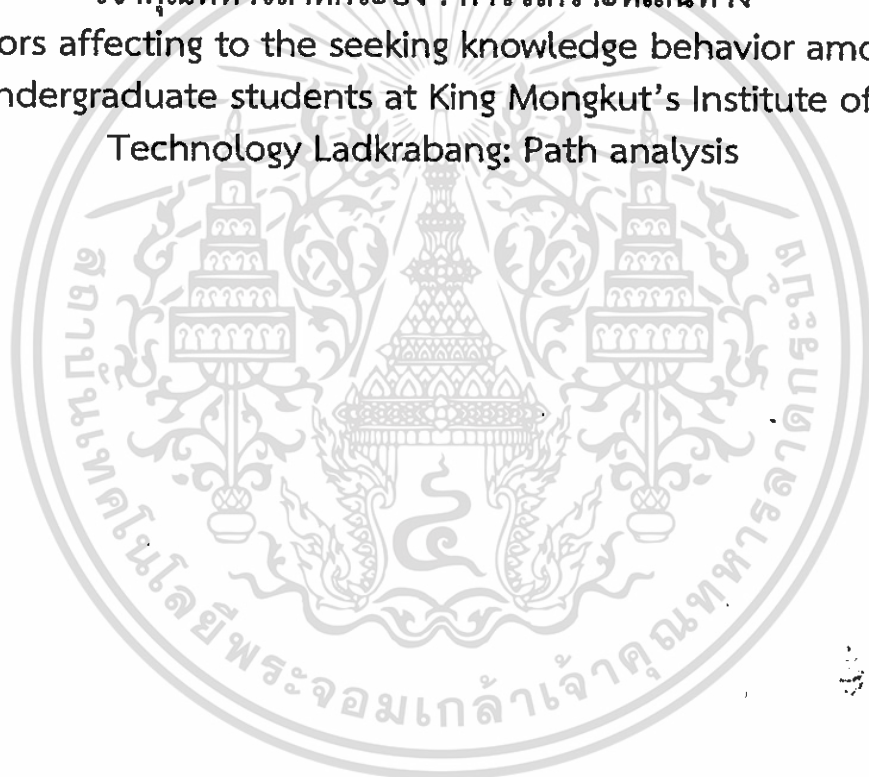

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง : การวิเคราะห์เส้นทาง

Factors affecting to the seeking knowledge behavior among
undergraduate students at King Mongkut's Institute of
Technology Ladkrabang: Path analysis

ภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินรายได้คณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

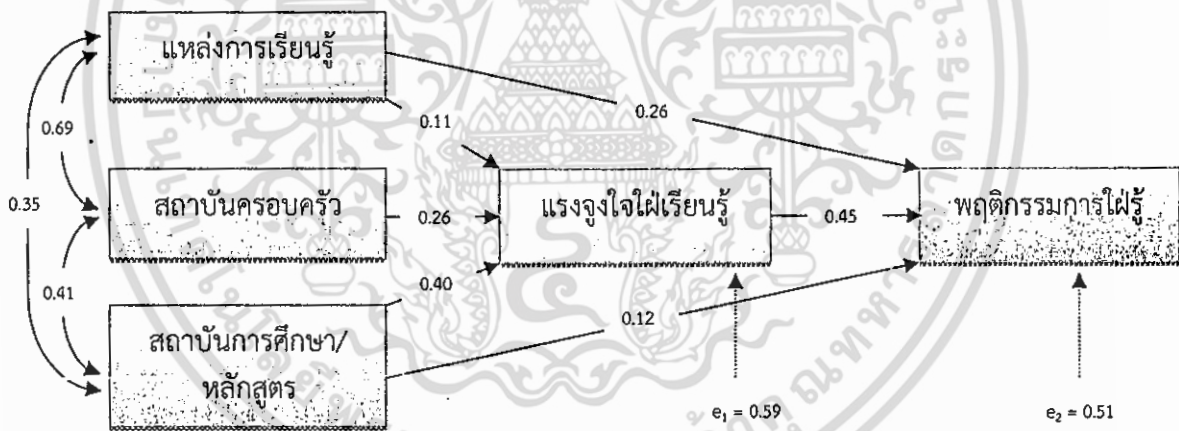
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง : การวิเคราะห์เส้นทาง

Factors affecting to the seeking knowledge behavior among
undergraduate students at King Mongkut's Institute of
Technology Ladkrabang: Path analysis

ภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากเงินรายได้คณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถเผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า

เลขหมู่ 143111

เลขทะเบียน 22 ส.ย. 2559

วันที่ 22 ส.ย. 2559

12790990

ชื่อโครงการวิจัย	ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ของนักศึกษาศาาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง : การวิเคราะห์เส้นทาง
ชื่อผู้วิจัย	นางภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย
หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
แหล่งเงิน	เงินรายได้คณะ ประจำปีงบประมาณ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมกาาใฝ่รู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ของนักศึกษาศาาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และ 2) เพื่อวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ของนักศึกษาศาาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 392 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ภายในขอบเขตความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ (ค่าความเชื่อมั่น .9374) และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ (ค่าความเชื่อมั่น .9621) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมกาาใฝ่รู้และปัจจัย ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ใช้การวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมกาาใฝ่รู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้อยู่ในระดับมากทุกตัวแปร โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดได้ดังนี้ การส่งเสริมจากครอบครัว, แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้, แหล่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจการกาาเรียนกาาสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26, 4.00, 3.93 และ 3.88 ตามลำดับ)

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง พบว่าแบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไคสแควร์เท่ากับ 3.40 ท้องศาอิสระเท่ากับ 1 ค่า p เท่ากับ 0.06507 ค่า RMSEA เท่ากับ 0.079 และแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ของนักศึกษาได้ร้อยละ 69.5 และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้มากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมกาาใฝ่รู้ เท่ากับ .45 รองลงมาคือ แหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .26 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เท่ากับ .05 การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจการกาาเรียนกาาสอนมีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .12 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เท่ากับ .18 และการส่งเสริมจากครอบครัว มีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เท่ากับ .12

และเมื่อพิจารณาตัวแปรภายในที่เป็นตัวแปรคั่นกลาง (Mediator variable) คือ แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ พบว่าตัวแปรภายนอกทุกตัวมีอิทธิพลทางตรงต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ โดยที่การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจการกาาเรียนกาาสอนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มากที่สุด มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .40 รองลงมาคือ การส่งเสริมจากครอบครัว มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .26 และแหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .11

คำสำคัญ : การใฝ่รู้, พฤติกรรมกาาใฝ่รู้, แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้, การวิเคราะห์เส้นทาง

Research Title: Factors affecting to the seeking knowledge behavior among undergraduate students at King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang:
Path analysis

Researcher: Mrs.Papaikan Innoi

Organization: Faculty of Industrial Education
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

Fund: Faculty, Fiscal Year 2013

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the seeking knowledge behavior and factors affecting to the seeking knowledge behavior of undergraduate students at King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang (KMITL) and 2) analyze the path of factors affecting to the seeking knowledge behavior of undergraduate students at KMITL. The samples consisted of 392 undergraduate students in academic year of 2013 at KMITL, as the samples which were specified by Yamane's table with a 95% confidence level within a $\pm 5\%$ tolerance and stratified random sampling according to faculty. The research instrument was the seeking knowledge behavior questionnaire (with reliability .9374) and factors affecting to the seeking knowledge behavior (with reliability .9621). The analysis in level of the seeking knowledge behavior and factors was analyzed by descriptive method and the factors analysis that affected to the seeking knowledge behavior used in path analysis. The result as following:

The samples were at the high level of seeking knowledge behavior (mean = 3.63), and the factors affecting to the seeking knowledge behavior were at the high level of all variables which sorted in descending order as follows; the family support, learning motivation, learning resources and the support of curriculum and teaching activities (means = 4.26, 4.00, 3.93 and 3.88 respectively).

According to the research result, It is found that the path analysis model was congruence with empirical data with chi-square=3.40, df=1, P-value=0.06507, RMSEA=0.079 successively. It could be explain the variance of 69.5 percent of students' seeking knowledge behavior and the factor that was highest direct effect on the seeking knowledge behavior was the learning motivation that had direct effect of .45. The second factors were learning resources which had direct effect of .26 and had indirect effect passed learning motivation of .05, the support of curriculum and teaching activities which had direct effect of .12 and had indirect effect passed

learning motivation of .18, and the family support had indirect effect passed learning motivation of .12

Furthermore, when considering the internal variable which was like as the mediator variable as learning motivation was found that all of external variables which had direct effect on learning motivation. The support of curriculum and teaching activities had highest direct effect of .40. The second factors were the family support that had direct effect of .26, and learning resources had direct effect of .11.

Keywords: seeking knowledge, seeking knowledge behavior, learning motivation, path analysis

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) จากแหล่งทุนเงินรายได้คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. มา ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบคุณนักศึกษาระดับปริญญาตรี สจล. ปีการศึกษา 2556 ที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามซึ่งทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุจนา บุญภักดี, ดร.ฐิยาพร กันตารณวัฒน์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. และอาจารย์หทัยรัตน์ อ่วมน้อย หลักสูตรจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และท้ายที่สุดขอขอบคุณเจ้าของวรรณกรรมทุกท่านที่ได้อ้างอิงไว้ในงานวิจัยฉบับนี้

ภาไพภาณุจนา อินทร์น้อย
ผู้วิจัย
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	8
2.1 การใ้รู้.....	8
2.2 แรงจูงใจใ้รู้เรียนรู้กับการใ้รู้.....	13
2.3 ครอบครั้วกับการใ้รู้.....	15
2.4 สถาบันการศึกษา/หลักสูตรกับการใ้รู้.....	17
2.5 แหล่งการเรียนรู้กับการใ้รู้.....	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
4.1 ข้อมูลพื้นฐาน.....	27
4.2 การวิเคราะห์เส้นทาง.....	29
4.3 ข้อเสนอจากอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใ้รู้ที่พบจากการวิจัย.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	40
5.2 อภิปรายผล.....	41
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก.....	45
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	46
ภาคผนวก ข สรุปค่าใช้จ่ายการดำเนินงานวิจัย.....	52
ประวัตินักวิจัย.....	53

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....	27
4.2 ระดับพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้.....	29
4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม.....	30
4.4 ผลการทดสอบความเป็นเส้นตรงของสมการโครงสร้างที่ 1 และ 2.....	30
4.5 ค่า R, R ² และ M ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เต็มรูปของสมการโครงสร้าง.....	32
4.6 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	32
4.7 ค่า R, R ² และ M ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เต็มรูปของสมการโครงสร้าง การตกแต่งครั้งที่ 1.....	34
4.8 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์จากการตกแต่ง ครั้งที่ 1.....	34
4.9 ค่า R, R ² และ M ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เต็มรูปของสมการโครงสร้าง การตกแต่งครั้งที่ 2.....	36
4.10 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์จากการตกแต่ง ครั้งที่ 2.....	37
4.11 ค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE).....	38

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
4.1 แบบจำลองเส้นทางความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ตามสมมติฐาน.....	31
4.2 แบบจำลองเส้นทางความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้จากการตกแต่งครั้งที่ 1.....	33
4.3 แบบจำลองเส้นทางความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้จากการตกแต่งครั้งที่ 2.....	35
4.4 แบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เดินตามกระแสการพัฒนาแบบทุนนิยมมายาวนาน สภาพคนส่วนใหญ่ในสังคมไทยไม่ค่อยคิดเอง ทำเอง ทำหลายการพึ่งตนเอง ซึ่งถือได้ว่าเป็นคุณค่าที่สำคัญที่สุดของชีวิต และมีรับเอาวัฒนธรรมการบริโภค วัฒนธรรมการรับความรู้ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2550) จนเป็นสาเหตุให้คนไทย “ขาดการใฝ่รู้” เนื่องจากนิยมทำตามที่ต่างประเทศทำไว้อยู่แล้ว วัฒนธรรมการสร้าง – การผลิตเอง จึงไม่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการต่าง ๆ ทั้งในวงการศึกษาและวงการผลิตภาคสำคัญของประเทศ การปรับปรุงแก้ไขจึงมุ่งไปที่ระบบการศึกษา เนื่องจากเป็นแนวคิดที่นิยม “ความรู้” แบบแยกส่วนว่าความรู้จะเกิดได้เหมาะสมเฉพาะในสถานศึกษา จึงกำหนดให้การศึกษาทำหน้าที่โดยตรงสำหรับการปลูกฝังความรู้ให้คนในประเทศ จะเห็นได้จากการขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างรวดเร็ว การขยายการศึกษาภาคบังคับ การจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์ตามท้องถิ่น ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาคือทำลายความเชื่อมโยงทุกระดับ แยกชีวิตผู้เรียนมาสู่มิติเดียวคือการเรียนในสถานศึกษา และมีความรู้เพื่อมุ่งการประกอบอาชีพ (อรศรี งามวิทย์พงศ์, ม.ป.ป.: ออนไลน์) จะเห็นได้จากอัตราการเพิ่มขึ้นของผู้เรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นมา ทั้งระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ยิ่งขยายโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ส่งผลให้เกิดความไม่พร้อมของท้องถิ่นเอง และสถาบันการศึกษาที่จัดตั้งใหม่ รวมทั้งการขาดแคลนผู้สอนที่มีคุณภาพด้วย (สกศ., 2553) การนิยามความรู้ให้ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาเพื่อสนองตลาดแรงงาน ยิ่งเพิ่มคุณค่าของใบประกาศนียบัตร ใบปริญญา ผ่นวกกับความไม่พร้อมและการขาดคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการวัดผลด้วยเกรดเฉลี่ยสูง ๆ จบเร็ว ๆ ซึ่งเป็นนัยยะที่สำคัญที่ชัดเจนว่าผู้เรียนต้องแลกมาด้วยการแข่งขันกับคนอื่นเพื่อให้ได้อันดับสูงนั้นด้วย สำหรับเด็กประถม – มัธยม นั้นอาจไม่เห็นผลชัดเจนจากเสียงสะท้อนของสังคม เนื่องจากยังไม่ได้เข้าสู่วงจรของการทำงาน แต่ก็มีภาพสะท้อนได้จาก “โรงเรียนกวดวิชา” ที่เกิดขึ้นมาในประเทศไทยกว่า 30 ปี และมีจำนวนมากประมาณ 600 แห่ง ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพในระบบโรงเรียน และความต้องการแข่งขันเพื่อเป็นสะพานสู่มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง มุ่งหวังเพื่ออาชีพที่ดีและยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: ออนไลน์) ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องเน้น “การใฝ่รู้” ในนักศึกษาไทยที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ชัดเจนที่สุดที่จะนำความรู้ความสามารถไปพัฒนาสังคมทั้งในรูปของแรงงาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบัณฑิตส่วนหนึ่งจะต้องไปทำหน้าที่ครู-อาจารย์ ในสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาอีกต่อหนึ่ง หากบัณฑิตเหล่านี้ขาดคุณลักษณะที่ดี แล้วจะผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพได้อย่างไร และจากเสียงที่สังคมสะท้อนปัญหาออกมาชัดเจนที่สุดคือ “คุณภาพบัณฑิต” ที่สังคมกล่าวถึงคือ “บัณฑิตไทยเก่งทางด้านวิชาชีพก็จริง แต่ขาดคุณสมบัติด้านทักษะการคิด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความรู้ (อมรวิชัย นาครทรรพ, 2544: 15-22) จึงเป็นที่ประจักษ์ว่า “การใฝ่รู้” นั้นมีความสำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทย เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทางปัญญาที่มีความต่อเนื่อง ด้วยการฝึกคิดตั้งคำถาม ฝึกแก้ไขปัญหา แสวงหาคำตอบอย่างหลากหลายกลวิธี การเลือกสรรแหล่งข้อมูล ผ่านการกลั่นกรองด้วยเหตุผล รู้จักการวิเคราะห์จนสามารถได้คำตอบที่เหมาะสม และเนื่องจาก “การใฝ่รู้” เป็นความเข้มแข็งทางปัญญาที่บุคคลมิได้มีติดตัวมาแต่กำเนิด ดังนั้นจะต้องได้รับการปลูกฝังวิถีปฏิบัติ

อย่างต่อเนื่อง จนสามารถทำให้เป็นคนมีภูมิคุ้มกัน ปรับกายและจิตใจได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมภายนอก และสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างต่อเนื่อง

การใฝ่รู้ (Knowledge inquiry) เป็นเป้าหมายที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพประชากรในปัจจุบันและอนาคต สำหรับประเทศไทยนั้นได้กำหนดไว้เป็นสายลักษณะอักษรในกฎหมาย (พรบ.การศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 6 และ 7) ดังนี้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) และปรากฏในนโยบายการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ซึ่งมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาร่วมกับอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นคุณภาพคนจึงเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนใน 3 มิติ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยมุ่งให้เกิดการเสริมสร้างความรู้ตามความเหมาะสมของคนทุกกลุ่มทุกวัย เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ก้าวสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง และสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ โดยมุ่งสร้างความมั่นคงด้านอาหารและการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน และการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข การคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมกระบวนการยุติธรรม การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยมีความใฝ่รู้เกี่ยวข้องอยู่ในมิติแรกที่กำลังกล่าวถึงการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมให้คนไทยได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ และปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยกับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ต่อยอดการพัฒนาจากแผนพัฒนาฯ 10 คือสร้างภูมิคุ้มกันที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้นวัตกรรมและทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อเนื่อง มุ่ง “สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” ด้วยการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” เชื่อมโยงทุกมิติอย่าง บูรณาการ ให้ความสำคัญกับการพึ่งตนเอง การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสร้างพันธมิตรการพัฒนาในประชาคมโลก โดยมีความใฝ่รู้เกี่ยวข้องอยู่ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนให้เหมาะสมตามช่วงอายุ โดยมุ่งพัฒนาทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานที่มีคุณภาพ เรียนรู้ทักษะชีวิตที่เหมาะสม มีความรู้ชำนาญในศาสตร์วิทยาการ ได้รับการพัฒนาต่อยอดตามศักยภาพและความถนัดอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นผู้ที่มีความพร้อมในจิตสาธารณะ 5 ประการ คือ จิตแห่งวิทยาการ ที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น มีจิตแห่งการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังเคราะห์ คือ “การสังสม ต่อยอด และสร้างนวัตกรรมความรู้” มีจิตแห่งการสร้างสรรค์ ด้วยการหมั่นฝึกฝน มีจิตแห่งความเคารพ ที่พร้อมเปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็น” และมีจิตแห่งคุณธรรม ที่มีความรู้คู่คุณธรรมนำการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

การใฝ่รู้ (Inquiry) ตามความหมายของมาสรีน จันทงาม (2543 : 31) คือ การรายงานตนเองเกี่ยวกับแรงจูงใจ ความปรารถนา ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจ ความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการกระทำ เพื่อการแสวงหาความรู้ตามที่ต้องการ ตรวจสอบได้จากการขบตั้งคำถามเพื่อให้รู้และเข้าใจ การขบค้นคว้าด้วยตนเอง การขอใช้สื่อเทคโนโลยี พยายามค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สอบถามผู้รู้ การอ่าน มีความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

พฤติกรรมการใฝ่รู้ ตามความหมายของบุญชิต มณีโชติ (2540) คือ การตอบสนองของนักศึกษาที่แสดงออกถึงความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้นและความต้องการที่จะแสวงหาความรู้และเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ โดยแบ่งประเภทการใฝ่รู้ จำแนกตามลักษณะวิธีการค้นหาความรู้ มี 3 ประเภทคือ 1.การใฝ่รู้ โดยการเข้าชั้นเรียนตามหลักสูตรที่กำลังศึกษา 2.การใฝ่รู้โดยการศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมี โอกาสและความต้องการหรือความมุ่งหวังที่ต่างกัน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการค้นคว้าหาความรู้มักทำโดยการสนทนากับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ การสังเกต การเลียนแบบจากสิ่งที่ได้พบเห็น ตรงกับความมุ่งหวังของตน นอกจากนี้อาจต้องศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าร่วมฟังการบรรยายตามโอกาสที่ตนเองสนใจ หรืออาจศึกษาทางไปรษณีย์ 3.การใฝ่รู้โดยการเข้ารับการศึกษอย่างต่อเนื่อง การอบรม สัมมนา การประชุมรูปแบบต่าง ๆ การศึกษาดูงาน บุคคลที่ใฝ่รู้ประเภทนี้ จะสนใจและอยากจะทำในในระดับที่สูงขึ้นหรือเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตน บุคคลเหล่านี้จึงมักมีโอกาสและมีความต้องการจะพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการค้นคว้าหาความรู้แบบนี้สูงกว่าวิธีอื่น ๆ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงนิยามพฤติกรรมการใฝ่รู้ที่มีได้หมายถึงแค่ความอยากรู้แล้วหาคำตอบเพียงคำตอบเดียว (Search) แต่จะมีนัยยะของกระบวนการทางปัญญาเป็นเหตุจูงใจ คือ การมองกว้างและไกล ขอบคิดตั้งคำถามถึงความจริงหรือปัญหาที่ต้องการรู้หรือแก้ไข แล้วใช้กลวิธีต่าง ๆ เพื่อแสวงหาคำตอบ เปรียบเทียบ วิเคราะห์คำตอบแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้ โดยพิจารณาจากเป้าหมายในการใฝ่รู้ที่นักศึกษาพึงมี 2 ด้าน คือ 1.ด้านความรู้ หมายถึงการมุ่งแสวงหาความรู้อย่างครอบคลุม ทั้งด้านวิชาการ ความรู้ทั่วไป และความรู้ด้านวิชาชีพ (คนเก่ง) 2.ด้านสังคม หมายถึงการมุ่งแสวงหา ค้นหาวิธีการและปฏิบัติตนเพื่อช่วยเหลือสังคมและปฏิบัติให้ผู้อื่นมีความยอมรับ เคารพรัก นับถือ เห็นคุณค่าของตนเอง (คนดี และมีความสุข)

และเนื่องจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้กำหนดอัตลักษณ์ให้นักศึกษาไว้ว่า “ซื่อสัตย์ ใฝ่รู้ สู้งาน” ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจะต้องศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อให้ได้องค์ความรู้ในเชิงประจักษ์ถึงความซับซ้อนของปัจจัยต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน และได้ข้อสรุปเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการใฝ่รู้ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของสถาบันให้กับนักศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ (ตัวแปรต้น) เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้

พฤติกรรมการใช้ (ตัวแปรตาม) เป็นการศึกษาพฤติกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติ 2 ด้าน คือ 1.ด้านความรู้ หมายถึงการมุ่งแสวงหาความรู้อย่างครอบคลุม ทั้งด้านวิชาการ ความรู้ทั่วไป และความรู้ด้านวิชาชีพ (คนเก่ง) 2.ด้านสังคม หมายถึงการมุ่งแสวงหา ค้นหาวิธีการและปฏิบัติตนเพื่อช่วยเหลือสังคมและปฏิบัติให้ผู้อื่นมีความยอมรับ เคารพรัก นับถือ เห็นคุณค่าของตนเอง (คนดี และมีความสุข)

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20,341 คน

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร (Documentary research) เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ เพื่อสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษามีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแบบจำลองเส้นทางและทำการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ ด้วยโปรแกรม LISREL

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้ให้กับนักศึกษาจากน้ำหนักของตัวแปรที่พบในงานวิจัย

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

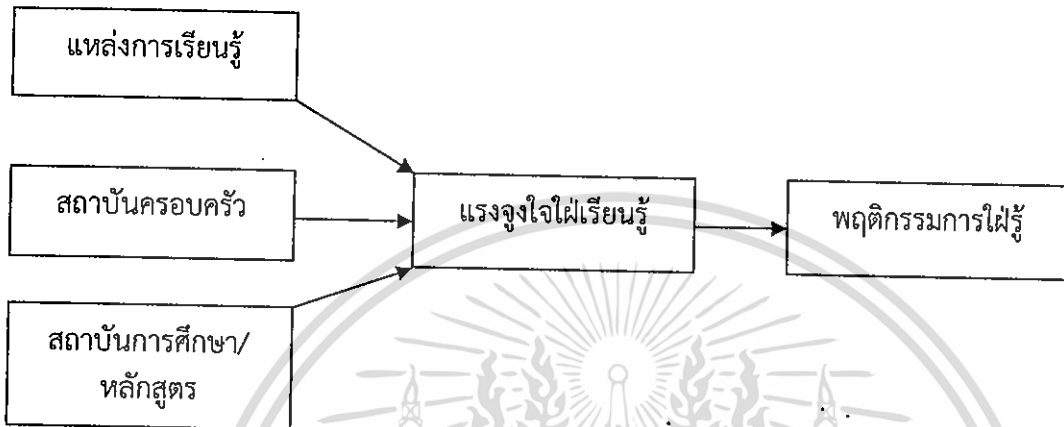
การศึกษาพฤติกรรมการณ์การใฝ่รู้มีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลต่อการใฝ่รู้ ดังนี้

แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ของบุคคล แรงจูงใจมีส่วนสำคัญทำให้เกิดการเรียนรู้ และการกระตุ้นให้มีแรงจูงใจ จะทำให้การเรียนรู้ได้ผลดี แรงจูงใจ (Motives) หมายถึง สภาวะของจิตที่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาที่อยากเป็น อยากมี อยากได้ และกระบวนการหรือวิธีการที่กระตุ้นจนทำให้เกิดแรงจูงใจนี้เรียกว่า การจูงใจ (Motivation) หรือ กล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า การจูงใจ นั้นเป็นกระบวนการที่สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น แรงจูงใจนั้นสามารถจำแนกได้ 2 ประเภทได้แก่ แรงจูงใจภายใน เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นในตนเอง (Intrinsic) เป็น การจูงใจภายใน (Internal motivation) และถ้าแสดงออกเป็นการกระทำก็จะเป็นการกระทำที่สนองความต้องการ และความปรารถนาที่มีอยู่ในตัวตน อีกประเภทหนึ่งของแรงจูงใจได้แก่ แรงจูงใจภายนอก เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นจากภายนอก (Extrinsic) เป็น การจูงใจภายนอก (External motivation) เช่น ค่านิยมในสาขาวิชาที่เรียน สถาบันการศึกษา รางวัลและเกียรติยศที่ได้จากการเรียน เป็นต้นโดยที่อาจจะมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายในก็ได้ นอกจากนี้แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกบางอย่างสามารถสลับที่กันได้ การกระตุ้นแรงจูงใจภายนอกอาจส่งผลให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นได้เช่นกัน แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ หรือ ในบางที่เรียกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนนั้นมีธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาของนักเรียนที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการของการเรียนรู้ เพื่อบรรลุหรือสัมฤทธิ์ผลตามความปรารถนา การศึกษาระดับอุดมศึกษานี้มิใช่เป็นการศึกษาภาคบังคับ และนักเรียนก็มีเหตุผลของความปรารถนาอยู่ภายใต้การให้ความสนใจหรือการไม่สนใจกับกระบวนการของการเรียนรู้ และเหตุผลนั้นเป็นมูลฐานของแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน สิ่งที่ควรให้ความสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้นั้น นักเรียนจะแสดงออกมาให้เห็นได้จากความตั้งใจ ความมุ่งมั่น ความอดทนที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีระยะยาวนาน มิใช่เกิดขึ้นเพียงชั่วครู่ชั่วยามเท่านั้น (ภุชมันต์ วัฒนาณรงค์, 2552: 17)

สถาบันครอบครัว มนุษย์จะถูกขัดเกลาโดยตรงจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู การที่มีบรรยากาศภายในครอบครัวเป็นประชาธิปไตย การสร้างให้บุตรเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ถ้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง ได้เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ได้ฝึกการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากมารดาบิดา สิ่งเหล่านี้จะทำให้กลายเป็นผู้ที่ใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

สถาบันการศึกษา/หลักสูตร เป็นสถาบันที่ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศโดยตรง ดังนั้นการใฝ่รู้ก็สามารถเสริมสร้างได้เนื่องจากหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนเนื้อหาตรงความต้องการและความสนใจของตนสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าใจตนเองว่ามีความสามารถ ความถนัด ความสามารถอย่างไร การที่ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความอยากรู้ของผู้เรียน จะเป็นแรงจูงใจให้อยากเรียน อยากค้นคว้า การเรียนรู้จะเกิดขึ้น และรู้วิธีการเรียนและการได้มาซึ่งความรู้และกลายเป็นผู้ที่มีการใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ต่อไป การศึกษาต้องให้ความสำคัญ อิสระแก่ผู้เรียน อำนวยความสะดวก จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อม ให้ผู้เรียนได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเองโดยที่ผู้เรียนจะมีความรู้สึกเชื่อมั่น รู้สึกมีคุณค่า อยากเรียน อยากรู้ อยากค้นคว้า เพราะการเรียนรู้ที่เกิดจากความพร้อมและความต้องการของตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงจะเกิดขึ้น เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทำให้เกิดแรงจูงใจอยากเรียน อยากค้นคว้าต่อไป จึงกลายเป็นนิสัยใฝ่รู้ในที่สุด

แหล่งการเรียนรู้ “การใฝ่รู้” จะเกิดขึ้นในบุคคลอย่างต่อเนื่องไม่ได้หากขาดคุณธรรมคือ “แหล่งการเรียนรู้” เนื่องจากหากขาดแหล่งการเรียนรู้ที่ดีมีคุณภาพแล้ว การใฝ่รู้ย่อมจะไม่เกิดประโยชน์อันใด เมื่อคิดตั้งคำถามแล้วหาคำตอบที่เหมาะสมไม่ได้ แหล่งการเรียนรู้ในปัจจุบันมีทั้งที่เป็นบุคคล สถานที่ สังคม วัฒนธรรม วัสดุ สื่อ และเทคโนโลยี

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 ได้ทราบถึงพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 1.6.2 ได้แนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมใฝ่รู้ให้กับนักศึกษาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมการณ์ใฝ่รู้ หมายถึง พฤติกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติ 2 ด้าน คือ 1.ด้านความรู้ หมายถึงการมุ่งแสวงหาความรู้อย่างครอบคลุม ทั้งด้านวิชาการ ความรู้ทั่วไป และความรู้ด้านวิชาชีพ (คนเก่ง) 2.ด้านสังคม หมายถึงการมุ่งแสวงหา ค้นหาวิธีการและปฏิบัติตนเพื่อช่วยเหลือสังคมและปฏิบัติให้ผู้อื่นมีความยอมรับ เคารพรักนับถือ เห็นคุณค่าของตนเอง (คนดี และมีความสุข)

แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ความปรารถนาของนักศึกษาที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการของการเรียนรู้เพื่อบรรลุหรือสัมฤทธิ์ผลตามความปรารถนา

สถาบันครอบครัว หมายถึง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศภายในครอบครัวที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา

สถาบันการศึกษา/หลักสูตร หมายถึง สถาบัน/หลักสูตร ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนอยากค้นคว้าและรู้วิธีการเรียนและการได้มาซึ่งความรู้และกลายเป็นผู้ที่มีการใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ต่อไป

แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งการเรียนรู้ทั้งที่เป็นบุคคล สถานที่ สังคม วัฒนธรรม วัตถุ สื่อ และเทคโนโลยี

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรม ดังต่อไปนี้

- 2.1 การใฝ่รู้
- 2.2 แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้กับการใฝ่รู้
- 2.3 ครอบครัวยกับการใฝ่รู้
- 2.4 สถาบันการศึกษา/ หลักสูตรกับการใฝ่รู้
- 2.5 แหล่งการเรียนรู้กับการใฝ่รู้

2.1 การใฝ่รู้

การใฝ่รู้นั้นเป็นคุณลักษณะที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรใน พรบ.การศึกษาแห่งชาติสำหรับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทย เนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทางปัญญาที่มีความต่อเนื่อง ด้วยการฝึกคิดตั้งคำถาม ฝึกแก้ไขปัญหา แสวงหาคำตอบอย่างหลากหลายกลวิธี การเลือกสรรแหล่งข้อมูล ผ่านการกลั่นกรองด้วยเหตุผล รู้จักการวิเคราะห์จนสามารถได้คำตอบที่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการใฝ่รู้ ดังนี้

2.1.1 ความสำคัญ ความหมายของการใฝ่รู้

มีคานิยามและการให้ความหมายจากนักวิชาการและองค์กร ดังนี้

การใฝ่รู้ ตามความหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) : ฉบับสรุป คือการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สทศ., 2553)

การใฝ่รู้ (Personal mastery) ตามคานิยามของการพัฒนาบุคลากร (Human resources development) จะหมายถึง ความกระตือรือร้นในการแสวงหา ติดตามความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเพิ่มเติมอยู่เสมอ และนำความรู้ที่มีมาพัฒนาศักยภาพตนเองและผู้อื่น ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ที่มีต่อไปเพื่อประโยชน์ขององค์กรโดยรวม (คณะกรรมการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2553: ออนไลน์)

การใฝ่เรียนรู้ (Personal mastery) หมายถึง (ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556 : 3) การที่บุคคลมุ่งมั่นให้เก่งในทุกด้าน ไม่ว่าจะเก่งคิด เก่งทำ และเก่งในการเรียนรู้ โดยการใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่อง สามารถมองสภาพที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงเห็นว่าอะไรมีความสำคัญต่อตนเอง ต่อองค์กร ขณะเดียวกันก็เห็นภาพในอนาคต มีความเชี่ยวชาญในการสร้างพลังแห่งตนสูง สามารถที่จะเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริง สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

การใฝ่รู้ ตามหลักการพัฒนาตนในศาสนาพุทธ คือ “ฉันทสัมปทา” หมายถึงการมีแรงจูงใจที่ต้องการเข้าถึงความจริงที่ดั้งเดิมและต้องการทำสิ่งที่ดั้งเดิมนั้น (พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2533: 9-12)

การใฝ่รู้ (Seeking knowledge) ตามหลักศาสนาอิสลาม คือ การหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้นับถือศาสนาอิสลาม

การใฝ่รู้ ตามนิยามของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2550: 156) คือความเข้มแข็งทางปัญญา เป็นการทุ่มเท บุกบัน ใ้กับสิ่งที่ต้องการจะรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชวรมณี (ประยูร ปยุตโต) (2530: 42-43) ให้ความหมายว่า การใฝ่รู้หมายถึงใฝ่รู้ความจริง ต้องการเข้าถึงความจริง ความจริงแท้ เมื่อพิจารณาหรือประสบสถานการณ์ใดก็อยากรู้ซึ่งถึงสิ่งนั้นว่าคืออะไร เป็นอย่างไร มีเหตุปัจจัยเป็นมาอย่างไร มีคุณมีโทษอย่างไรวิเคราะห์ออกไป อยากรู้จริงให้เข้าถึงความจริงแท้ อย่างนี้จึงเรียกว่า การใฝ่รู้เป็นความหมายตามแนวพุทธ สำหรับการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ ซึ่ง โอน์สไตน์ เรียกว่า loving interest in the object and desire for truth and understanding. ก็คือความสนใจ ใฝ่รักในสิ่งนั้น ๆ และความปรารถนาต่อสัจธรรมและปัญญา คือความใฝ่รู้อย่างแท้จริงที่จะเข้าไปถึงความจริง สรุปแล้วความหมายของการใฝ่รู้ตามแนวพุทธและตามแนววิทยาศาสตร์มีความหมายเหมือนกัน คือ เป็นความอยากรู้และอยากทำ หรือใฝ่รู้และใฝ่ดีเป็นแรงจูงใจอย่างเดียวกัน

เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2539: 15) การใฝ่รู้ หมายถึง การใฝ่ตาม เสาะแสวงหาด้วยตนเอง เพื่อให้รู้และเข้าใจเป็นการค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล (2540: 110) กล่าวว่า ความใฝ่รู้เป็นคุณลักษณะที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติในการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ด้วยความเต็มใจและเห็นคุณค่าของการแสวงหาความรู้ นั้น ๆ จนเกิดเป็นคุณลักษณะติดตัวผู้เรียนไป จึงกล่าวได้ว่า ความใฝ่รู้ประกอบด้วยทักษะการแสวงหาความรู้และเจตคติต่อการแสวงหาความรู้

การใฝ่รู้ (Inquiry) ตามความหมายของมาสริน จันทงาม (2543: 31) คือ การรายงานตนเองเกี่ยวกับแรงจูงใจ ความปรารถนา ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจ ความอยากรู้อยากเห็นและความต้องการกระทำ เพื่อการแสวงหาความรู้ตามที่ต้องการ ตรวจสอบได้จากการขอตั้งคำถามเพื่อให้รู้และเข้าใจ การขอค้นคว้าด้วยตนเอง การขอใช้สื่อเทคโนโลยี พยายามค้นคว้าหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น สอบถามผู้รู้ การอ่าน มีความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

พฤติกรรมการใฝ่รู้ ตามความหมายของบุญชิต มณีโชติ (2540) คือ การตอบสนองของนักศึกษาที่แสดงออกถึงความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้นและความต้องการที่จะแสวงหาความรู้และเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ โดยแบ่งประเภทการใฝ่รู้ จำแนกตามลักษณะวิธีการค้นหาความรู้ มี 3 ประเภทคือ 1) การใฝ่รู้โดยการเข้าชั้นเรียนตามหลักสูตรที่กำลังศึกษา 2) การใฝ่รู้โดยการศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมีโอกาสและความต้องการหรือความมุ่งหวังที่ต่างกัน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการค้นคว้าหาความรู้มักทำโดยการสนทนากับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ การสังเกต การเลียนแบบจากสิ่งที่ได้พบเห็น ตรงกับความมุ่งหวังของตน นอกจากนี้อาจต้องศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าร่วมฟังการบรรยายตามโอกาสที่ตนเองสนใจ หรืออาจศึกษาทางไปรษณีย์ 3) การใฝ่รู้โดยการเข้ารับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การอบรม สัมมนา การประชุมรูปแบบต่าง ๆ การศึกษาคูงาน บุคคลที่ใฝ่รู้ประเภทนี้ จะสนใจและอยากจะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตน บุคคลเหล่านี้จึงมักมีโอกาสมะมีความต้องการจะพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการค้นคว้าหาความรู้แบบนี้สูงกว่าวิธีอื่น ๆ

การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง (บังอร เกิดดำ, 2549: 10) คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจ ใฝ่คิดค้น เสาะแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ ตลอดจนจนความสามารถในการจำแนกเปรียบเทียบและวิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใฝ่เรียนรู้ (Putting effort persistently) หมายถึง (ประไพ ประดิษฐ์สุภาวกร, ม.ป.ป.: ออนไลน์) คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เด็กที่ใฝ่เรียนรู้จึงเป็นเด็กที่มีความตั้งใจ มีความพยายามในการเรียน สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ชอบแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ สามารถเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม มีการบันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล สรุปองค์ความรู้ นำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น สามารถถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.1.2 องค์ประกอบของการใฝ่รู้

บุญชิต มณีโชติ (2540: 26-28) ศึกษาคุณลักษณะของการใฝ่รู้ และแบ่งเป็นประเภทการใฝ่รู้ โดยการจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ประเภทของการใฝ่รู้จำแนกตามเป้าหมายของการกระทำ ได้เป็น 4 ด้าน คือ

1. การใฝ่รู้ด้านครอบครัว หมายถึง การมุ่งแสวงหาหนทาง วิธีการ ที่จะทำให้ครอบครัวมีความสุขความเจริญ สมาชิกแต่ละคนอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่กลมเกลียว มุ่งพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวให้เจริญก้าวหน้า พฤติกรรมที่แสดงออกเช่น การสนใจศึกษา ครอบครัวที่ประสบความสำเร็จ การสนทนากับผู้มีประสบการณ์ การค้นคว้าจากตำรา สื่อต่าง ๆ
2. การใฝ่รู้ด้านสังคม เป็นการมุ่งแสวงหา ไขว่คว้าให้ได้มาซึ่งสัมพันธภาพกับบุคคลต่าง ๆ ในสังคม ค้นหาวิธีการและกระทำตามแนวทางที่ตนคิดว่าจะสมหวังดังเป้าหมายได้ ผู้ที่ใฝ่รู้ด้านสังคมจะต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ เคารพรัก นับถือ เห็นคุณค่าของตนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกมักเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การเข้าสังคม แสวงหาค้นคว้าหาแนวทางที่จะทำให้บรรลุความปรารถนา
3. การใฝ่รู้ด้านวิชาการ เป็นการใฝ่รู้ที่เกี่ยวกับความรู้ ศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพของตนและศาสตร์อื่น ๆ ไม่จำกัด ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม รู้ให้ลึกและรู้ให้กว้าง นำความรู้ใหม่ที่ได้มาพัฒนาเชื่อมโยงกับความรู้เก่า เพื่อสร้างเป็นความรู้ใหม่ที่พิเศษขึ้นกว่าเดิม แสดงออกโดยการค้นคว้าจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ ศึกษาสอบถาม สนทนากับผู้รู้
4. การใฝ่รู้ด้านอาชีพ เป็นความสนใจ ความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าโดดเด่น มั่นคง มีความเพียรพยายามโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความสุข มีความพอใจกับอาชีพที่ทำ พฤติกรรมที่ใฝ่รู้ด้านอาชีพ แสดงออกในลักษณะมีระดับความต้องการสูง พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนเองให้ดีเสมอ มีความหวังที่จะให้อาชีพที่ตนทำ หรือตำแหน่งหน้าที่การงานของตนมั่นคง ก้าวหน้า เป็นที่ยอมรับ มีความตั้งใจในการทำงาน และมุ่งศึกษาวิธีการและปฏิบัติตามแนวทางที่ค้นพบเพื่อไปสู่เป้าหมาย

ประเภทของการใฝ่รู้จำแนกตามแรงจูงใจหรือความต้องการของบุคคลสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

1. การใฝ่รู้ด้านผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการประสบผลสัมฤทธิ์ มุ่งปรารถนาที่จะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น ด้วยฝีมือของตนเอง และแสวงหาแนวทางวิธีการต่าง ๆ ที่จะพัฒนาปรับปรุงผลการเรียนให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น มีความต้องการที่จะควบคุมผลของพฤติกรรม การใฝ่รู้ที่แสดงออกเช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การตั้งใจเรียน สนใจอยากเรียนตลอดเวลาการนำผลของความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการเรียนให้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

2. การใฝ่รู้ด้านอำนาจ หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการมีอำนาจเหนือบุคคลอื่น และแสวงหาวิธีการที่จะได้มาซึ่งอำนาจ และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ชอบแสดงออกถึงการมีอำนาจ ชอบเป็นผู้นำกลุ่ม พฤติกรรมการใฝ่รู้ที่แสดงออกเช่น สนใจและศึกษาวิธีการสร้างอำนาจให้ตนเอง ชอบเป็นผู้นำกลุ่ม ศึกษาหาความรู้โดยการสังเกตจากบุคคลที่เป็นแบบอย่างของผู้มีอำนาจในทางชอบธรรม เป็นต้น

3. การใฝ่รู้ด้านความสัมพันธ์ เป็นการสนใจและปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น พยายามหาแนวทาง วิธีการต่าง ๆ เพื่อมาพัฒนาปรับปรุงให้ตนเป็นที่ยอมรับของกลุ่มของสังคม เป็นที่ต้องการของสังคม เป็นที่รู้จักและต้องการรู้จักผู้อื่นด้วย พฤติกรรมการใฝ่รู้ที่แสดงออกได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์หรือการสร้างสัมพันธ์ภาพ การสังเกตจากตัวแบบ การฝึกฝนพัฒนาตนเองตามแบบที่รับรู้ เป็นต้น

บึงอร เกิดดำ (2549: 13) สรุปพฤติกรรมคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ดังนี้

1. เป็นคนช่างสังเกตอยากรู้ อยากเห็น หมายถึง เป็นคนที่มีลักษณะชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้ ชอบติดตามข่าวสารต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ
2. มีความพยายามและตั้งใจ หมายถึง มีความสนใจ มุ่งมั่นศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างเต็มความสามารถ
3. มีความขยันและอดทน หมายถึง การมีความมุ่งมั่น ขยันในการศึกษาเล่าเรียน การแสวงหาความรู้โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความยากลำบาก
4. มีความรับผิดชอบ หมายถึง การเอาใจใส่ต่อการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่ละเลยงาน และติดตามผลงานที่ทำให้เป็นผลสำเร็จ ยอมรับผลของงานที่ทำทั้งในด้านดีและไม่ดี
5. มีความคิดริเริ่มมั่นใจในตนเอง หมายถึง การแสดงออกซึ่งความเชื่อมั่นและความกล้าหาญในการทำกิจกรรมต่างๆ ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

ดังนั้น พฤติกรรมการใฝ่รู้ในงานวิจัยนี้จึงหมายถึง พฤติกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติ 2 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ หมายถึง การมุ่งแสวงหาความรู้อย่างครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ ความรู้ทั่วไป และความรู้ด้านวิชาชีพ (คนเก่ง) 2) ด้านสังคม หมายถึง การมุ่งแสวงหา ค้นคว้าวิธีการและปฏิบัติตนเพื่อช่วยเหลือสังคมและปฏิบัติให้ผู้อื่นมีความยอมรับ เคารพรัก นับถือ เห็นคุณค่าของตนเอง (คนดี และมีความสุข)

2.1.3 การวัดและประเมินการใ้รู้

บุญชิต มณีโชติ (2540) สร้างแบบวัดพฤติกรรมการใ้รู้ โดยการใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยการแบ่งพฤติกรรมการใ้รู้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้สึก ด้านความคิดและด้านการปฏิบัติ เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 40 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด .93

ปราณี ตั้งใจดี (2540) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบสังเกตคุณธรรมด้านความใ้รู้ ความมีระเบียบ ความอดทน และการตรงต่อเวลา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 100 คน ได้แบบสังเกตคุณธรรม 4 ด้าน ซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพ ซึ่งหาโดยเทคนิคกลุ่มรู้ชัดและความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงมาก

วิโรจน์ วัฒนานิมิตรกุล (2540) สร้างแบบประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ และแบบวัดเจตคติต่อการแสวงหาความรู้โดยทักษะการแสวงหาความรู้ประกอบด้วย ทักษะการกำหนดประเด็นการค้นคว้า ทักษะการคาดเดาผล ทักษะการกำหนดวิธีการค้นคว้าและการดำเนินการทักษะการวิเคราะห์ผลการค้นคว้า และทักษะการสรุปผลการค้นคว้า โดยลักษณะของแบบประเมินทักษะเป็นแบบตาราง สำหรับบันทึกการแสดงผลในทักษะการแสวงหาความรู้ ในลักษณะการพบไม่พบการแสดงผลตามที่ได้กำหนดไว้ แบบวัดเจตคติต่อการแสวงหาความรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดเจตคติต่อการแสวงหาความรู้ตามทักษะที่กำหนด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด .88

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2538: 100) ใ้แนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใ้รู้ใ้เรียนของผู้เรียนนั้น ครู/อาจารย์ผู้สอน อาจใ้วิธีการสังเกตความถี่ของการแสดงออกของนักเรียนในเรื่องการฟัง การถาม การอ่าน การคิด การเขียน การดู และการทดลองปฏิบัติ เช่น เข้าร่วมรับฟังกิจกรรมวิชาการทางวิชาการของโรงเรียนหรือของชุมชน อ่านหนังสือหรือค้นคว้าในห้องสมุด ร่วมวางแผนแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดยเครื่องมือนี้สร้างเพียงเป็นแนวทางการตรวจสอบคุณลักษณะใ้รู้ใ้เรียนเท่านั้น เครื่องมือนี้ยังมิได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เสาวนีย์ กานต์เดชาธิกร (2538: 112) สร้างแบบรายงานการปฏิบัติตนของนักศึกษาเป็นแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักศึกษาเพื่อวัดความใ้รู้ โดยสร้างเป็นคำถามปลายเปิด 3 ข้อ เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายถึงการปฏิบัติตนขณะเรียน โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจาก การตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของแบบวัด วิเคราะห์ค่าร้อยละในการนำเสนอระดับความใ้รู้ เสนอโดยใ้เกณฑ์ 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และต่ำ คำนวณจากอันตรภาคชั้น

2.2 แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้กับการใฝ่รู้

แรงจูงใจมีส่วนสำคัญทำให้เกิดการเรียนรู้ และการกระตุ้นให้มีแรงจูงใจจะทำให้การเรียนรู้ได้ผลดี แรงจูงใจ (Motives) หมายถึง สภาวะของจิตที่ได้รับกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาที่อยากเป็น อยากมี อยากได้ และกระบวนการหรือวิธีการที่กระตุ้นจนทำให้เกิดแรงจูงใจนี้เรียกว่า การจูงใจ (Motivation) หรือ กล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า การจูงใจ นั้นเป็นกระบวนการที่สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น แรงจูงใจนั้นสามารถจำแนกได้ 2 ประเภทได้แก่ แรงจูงใจภายใน เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นในตนเอง (Intrinsic) เป็น การจูงใจภายใน (Internal motivation) และถ้าแสดงออกเป็นการกระทำก็จะเป็นการกระทำที่สนองความต้องการและความปรารถนาที่มีอยู่ในตัวตน อีกประเภทหนึ่งของแรงจูงใจได้แก่ แรงจูงใจภายนอก เป็นสภาวะที่เกิดขึ้นจากแรงกระตุ้นจากภายนอก (Extrinsic) เป็น การจูงใจภายนอก (External motivation) เช่น ค่านิยมในสาขาวิชาที่เรียน สถาบันการศึกษา รางวัลและเกียรติยศที่ได้จากการเรียน เป็นต้นโดยที่อาจจะมีส่วนหรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจภายในก็ได้ นอกจากนี้แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกบางอย่างสามารถสลับที่กันได้ การกระตุ้นแรงจูงใจภายนอกอาจส่งผลให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นได้เช่นกัน แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ หรือ ในบางที่เรียกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักศึกษานั้นมีธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับความปรารถนาของนักศึกษาที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการของการเรียนรู้ เพื่อบรรลุหรือสัมฤทธิ์ผลตามความปรารถนา การศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ไม่ใช่เป็นการศึกษาภาคบังคับ และ นักศึกษาก็มีเหตุผลของความปรารถนาอยู่ภายใต้การให้ความสนใจหรือการไม่สนใจกับกระบวนการของการเรียนรู้ และเหตุผลนั้นเป็นมูลฐานของแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ของนักศึกษา สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้นั้น นักศึกษาจะแสดงออกมาให้เห็นได้จากความตั้งใจ ความมุ่งมั่น ความอดทนที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีระยะยาวนาน มิใช่เกิดขึ้นเพียงชั่วครู่ชั่วยามเท่านั้น (กฤษมันต์ วัฒนานรงค์, 2552: 17) ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

2.2.1 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland

McClelland เชื่อว่าความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลมี 3 ชนิด คือ (นุชลี อุปภัย, 2555: 114-116)

1. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement: nAch) เป็นความต้องการที่จะให้ งานมีผลสัมฤทธิ์สูง มีความสมบูรณ์แบบ และได้มาตรฐานดีเยี่ยม บุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จสูงจะมี เป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน โดยเป้าหมายที่ตั้งไว้จะมีความเป็นไปได้สูงที่จะบรรลุผลและจะพยายามดำเนินงาน บรรลุเป้าหมาย สำหรับผลป้อนกลับ (Feedback) หรือคำติชมจากการทำงานจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น
2. ความต้องการมีอำนาจ (Need for Power: nPow) เป็นความต้องการที่จะควบคุม สิ่งแวดล้อมและต้องการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น หรือต้องการให้ผู้อื่นอยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง บุคคลที่มีความ ต้องการมีอำนาจมักชอบที่จะเป็นผู้นำและต้องการอยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่าผู้อื่น คอยตรวจสอบดูแลผู้อื่น
3. ความต้องการสัมพันธ์ภาพที่ดี (Need for Affiliation: nAff) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับหรือมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น บุคคลที่มีความต้องการสัมพันธ์ภาพที่ดีจะพยายามสร้างและรักษา ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นให้คงอยู่ตลอดไป และต้องการให้ผู้อื่นยอมรับตนเองและมีแนวโน้มที่จะยอมกระทำตาม ความต้องการของผู้อื่น รวมทั้งคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

McClelland เชื่อว่า บุคคลมีความต้องการทั้ง 3 ส่วนประกอบกัน แต่อาจจะมีมากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งความต้องการนี้จะเป็แรงจูงใจที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ อย่างเห็นได้ชัด และเขาก็ให้ความสำคัญเป็นพิเศษเกี่ยวกับความต้องการความสำเร็จซึ่งก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งถือเป็ความต้องการที่จะทำให้เกิดผลงานที่มีคุณค่า ซึ่งเขากล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะให้ความสำคัญกับความสำเร็จมากกว่ารางวัลที่เป็นวัตถุ โดยมองว่ารางวัลเป็นเพียงการวัดความสำเร็จ และสถานภาพและความมั่นคงปลอดภัยไม่ใช่ตัวกระตุ้นที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยจะเห็นได้จากการทำงานที่บุคคลมุ่งมั่นความสำเร็จของงานจนบางครั้งไม่ได้นึกถึงสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตของตนเอง
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามหาวิธีปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้นเสมอ โดยผลป้อนกลับถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าและความสำเร็จ
3. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะชอบงานหรือความรับผิดชอบที่ตรงกับความต้องการของตนเอง คือ เป็นงานที่มีความยืดหยุ่น ให้โอกาสในการตั้งเป้าหมาย และกำหนดวิธีการบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง

2.2.2 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow

Maslow เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ เป็นลำดับขั้นจากความต้องการในระดับต่ำเพียงเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดและมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต และสูงขึ้นในระดับต่อๆ ไป จนถึงขั้นสูงสุด คือ ความต้องการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Self-Actualization) ซึ่ง Maslow คิดว่าหากความต้องการในระดับขั้นแรกๆ ยังไม่ได้รับการตอบสนอง บุคคลจะไม่มีทางก้าวกระโดดไปสู่การพัฒนาในขั้นสูงได้ ตามทฤษฎีของ Maslow ความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้ (นุชลี อุภทัย, 2555: 109-114)

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่ทำให้บุคคลมีชีวิตอยู่รอด เช่น ความต้องการด้านอาหาร อากาศ น้ำ และการพักผ่อน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety and security needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการในขั้นแรกแล้ว บุคคลจึงจะเกิดความต้องการสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ทำให้เกิดความอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัยในชีวิต

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและความผูกพัน (Love and belonging needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการในขั้นที่สองแล้ว บุคคลจะเกิดความต้องการด้านความรัก ความผูกพัน และการยอมรับจากคนรอบข้าง

ขั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการชื่นชมยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการในระดับต่อมา ซึ่ง Maslow แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ 1) แบบต้องการความชื่นชมยกย่องจากผู้อื่น เช่น ต้องการมีชื่อเสียง ชัยชนะ ความสนใจ การยอมรับ หรือการมีอำนาจเหนือผู้อื่น และ 2) แบบต้องการความนับถือตนเอง เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกประสบความสำเร็จ ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์หรืออารมณ์ได้ ความเป็นอิสระ เป็นต้น ซึ่งความต้องการในแบบที่ 2 หากบุคคลได้รับการตอบสนองแล้วจะคงทนกว่าแบบที่ 1

ขั้นที่ 5 ความต้องการพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Self-Actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดที่บุคคลต้องการเติมเต็มความสมบูรณ์ของตนเอง ให้มีพลังหรือศักยภาพสูงสุดเป็นเอกลักษณ์ของตนเองอย่างเต็มที่ โดยไม่ติดอยู่กับเงื่อนไขของความต้องการด้านทรัพย์สินเงินทอง ความรัก หรืออำนาจ ชื่อเสียงใดๆ

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บงอร์ เกิดดำ (2549: 16) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมุ่งมั่นพยายามที่จะกระทำการต่างๆ ให้ประสบผลสำเร็จ มีผลการทำงานในระดับดี โดยอาศัยความเพียรพยายามเท่าที่จะทำได้ดีที่สุดตามศักยภาพที่ตนเองมี

ฤทัยรัตน์ ชิตมงคล และ เปรมฤดี บริบาล (2555: 98-108) กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลและส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลและยังมีส่วนต่อการผลักดันให้เกิดความมุ่งมั่นพัฒนาการเป็นบุคลากรทางการพยาบาลที่มีคุณภาพ ซึ่งจากการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี พบว่าปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน เพื่อน เป็นตัวแปรที่พยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลในระดับสูงสุด รองลงมาเป็นการรับรู้คุณค่าในตนเอง บรรยากาศในการเรียนรู้ ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อตัวนักศึกษา ทศนคติต่อการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ตามลำดับ ตัวแปรทั้ง 6 ด้านสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลได้ร้อยละ 45.8

2.3 ครอบครัวกับการใฝ่รู้

มนุษย์จะถูกขัดเกลาโดยตรงจากครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู การที่มีบรรยากาศภายในครอบครัวเป็นประชาธิปไตย การสร้างให้บุตรเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง ได้เรียนรู้ในสิ่งใหม่ ได้ฝึกการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยได้รับการสนับสนุนจากมารดาบิดา สิ่งเหล่านี้จะทำให้กลายเป็นผู้ที่ใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัว ดังนี้

2.3.1 บทบาทของครอบครัวที่ช่วยส่งเสริมการใฝ่รู้

ครอบครัวมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนี้ (ประจักษ์ กือเจริญ, 2546: 20-23)

1. สร้างความอบอุ่นใจแก่เด็ก
2. เป็นแบบอย่างแก่เด็ก
3. เป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริม ให้กำลังใจ เมื่อลูกมีนิสัยใฝ่เรียนรู้
4. เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (ม.ป.ป.: ออนไลน์) กล่าวถึงพ่อแม่ควรสอนให้ลูกมีความสุขกับการเรียนรู้ ด้วยการเตรียมตัวตั้งแต่ยังเล็ก ดังนี้

อ่านหนังสือกับลูกจนเกิดเป็นนิสัย พ่อแม่ควรจัดเวลาอ่านหนังสือกับลูก ชี้ชวน แนะนำ แสดงให้ลูกเห็นว่าพ่อแม่ก็ชอบอ่านหนังสือ

ฝึกให้ลูกมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบงานในบ้านอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ลูกได้ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง ฝึกให้ลูกทำงานบ้านที่เหมาะสมกับวัย

จัดสรรตารางชีวิตกับลูก ฝึกลูกให้มีความสม่ำเสมอในการทำสิ่งต่างๆ ฝึกให้ลูกรู้จักใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ โดยพ่อแม่ลูกร่วมกันทำตารางชีวิตในแต่ละวันว่าจะใช้เวลาทำกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมอย่างไร และช่วยกันทำเมื่อถึงเวลาที่กำหนด

ตกลงกติกาในบ้านที่เหมาะสม ให้ทุกคนรับทราบและปฏิบัติร่วมกัน เป็นการฝึกให้ลูกรู้จักเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น เคารพกติกา และสามารถปฏิบัติตนที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

สอนลูกทำการบ้าน เริ่มจากการทำความเข้าใจกับลูกว่า การบ้านเป็นความรับผิดชอบของลูกที่จะต้องทำให้เสร็จเรียบร้อยทุกครั้ง แต่พ่อแม่สามารถช่วยลูกทำการบ้านได้ โดยช่วยจัดตารางเวลา ช่วยสร้างนิสัยการทำการบ้านให้เป็นกิจวัตร สอนลูกให้รับทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายมา อย่าปล่อยทิ้งไว้นาน ช่วยจัดสถานที่ที่เอื้อต่อการทำการบ้าน ให้มีความสงบ มีแสงสว่างเพียงพอ มีเครื่องเขียนอุปกรณ์พร้อม นอกจากนี้พ่อแม่ควรให้คำแนะนำกับลูก เช่น วิธีการหาข้อมูล ฝึกให้ตรวจสอบดูความถูกต้อง และพ่อแม่สามารถสื่อสารให้ครูได้ทราบถึงปัญหาในการเรียนของลูก

ทำการเรียนรู้ในชีวิตประจำวันให้เป็นเรื่องสนุก เพราะคนเราสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ตลอดเวลา พ่อแม่ควรทำการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันให้เป็นเรื่องสนุก น่าสนใจ มีความท้าทาย ฝึกให้ลูกรู้จักตั้งคำถาม และฝึกหาคำตอบในเรื่องต่างๆ ฝึกคิดแก้ปัญหา ฝึกให้ลูกรู้จักแสดงความคิดเห็น เปรียบเทียบความเหมือนความต่าง นำเรื่องต่างๆ มาเล่าให้ลูกฟัง พร้อมทั้งสอดแทรกข้อคิด สิ่งที่น่าเรียนรู้ไว้ด้วย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อลูกมาก ฝึกให้ลูกคิดถึงอนาคตของตัวเอง และสามารถตัดสินใจในบางเรื่องได้

เมื่อลูกรู้จักใช้ประสาทสัมผัสเพื่อการเรียนรู้จนเกิดความใฝ่รู้ ก็จะมีจิตสำนึกในการฝึกตน ต้องการการเรียนรู้ ต้องการฝึกตน เจอสิ่งที่ยากก็จะรู้ว่าตัวเองจะได้ฝึก ได้ศึกษามาก ก็จะทำด้วยความเต็มใจ ส่งผลให้สุขภาพจิตดี มีความสุข และประสบความสำเร็จ

บ็อร เกิดคำ (2549: 46-47) กล่าวถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองด้วยที่มีส่วนช่วยปลูกฝังลักษณะการใฝ่รู้ให้กับนักเรียนด้วย

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และ เปรมฤดี บริบาล (2555: 98-108) ที่พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อตัวนักศึกษาเป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

และจากงานวิจัยของวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556: บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนมาก พบในกลุ่มนักเรียนที่มีจิตวิทยาศาสตร์มาก นักเรียนที่มีความมุ่งมั่นในการศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์มาก มีความเชื่ออำนาจในตนเองมากหรือได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลในครอบครัวมาก

2.4 สถาบันการศึกษา/หลักสูตร กับการใฝ่รู้

สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศโดยตรง ดังนั้นการใฝ่รู้ก็สามารถเสริมสร้างได้เนื่องจากหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนเนื้อหาตรงความต้องการและความสนใจของตนสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าใจตนเองว่ามีความสามารถ ความถนัด ความสามารถอย่างไร การที่ผู้เรียนได้เรียนตามความสนใจ ความอยากรู้ของผู้เรียน จะเป็นแรงจูงใจให้อยากเรียน อยากค้นคว้า การเรียนรู้จะเกิดขึ้น และรู้วิธีการเรียนและการได้มาซึ่งความรู้และกลายเป็นผู้ที่มีการใฝ่รู้และแสวงหาความรู้ต่อไป การศึกษาต้องให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน อำนวยความสะดวก จัดเตรียมแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อม ให้ผู้เรียนได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเองโดยที่ผู้เรียนจะมีความรู้สึกเชื่อมั่น รู้สึกมีคุณค่า อยากเรียน อยากรู้ อยากค้นคว้า เพราะการเรียนที่เกิดจากความพร้อมและความต้องการของตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงจะเกิดขึ้น เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทำให้เกิดแรงจูงใจอยากเรียน อยากค้นคว้าต่อไป จึงกลายเป็นนิสัยใฝ่รู้ในที่สุด

2.4.1 บทบาทของสถาบันการศึกษา/หลักสูตร ที่ช่วยส่งเสริมการใฝ่รู้

บังอร เกิดดำ (2549: 46-47) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร (ม.ป.ป.: ออนไลน์) กล่าวถึงภารกิจสำคัญของการศึกษา คือการฝึกอบรมบุคคลให้พัฒนาปัญญา เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีทัศนคติต่อสิ่งทั้งหลายอย่างถูกต้อง ปฏิบัติและจัดการกับสิ่งทั้งหลายตามที่ควรจะเป็นเพื่อให้เกิดเป็นประโยชน์ตน สามารถช่วยสร้างสรรค์คุณประโยชน์สุขแก่สังคมได้ ดังนั้นผู้สอนจึงมีส่วนสำคัญในการเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเห็น อยากศึกษาค้นคว้า

ผู้สอนจึงควรมีคุณสมบัติภายนอก ได้แก่ มีบุคลิกภาพที่ดี สง่างาม พุดจาสุภาพ ไพเราะ น่าเลื่อมใสชวนให้เข้าใกล้ คุณสมบัติภายใน ได้แก่ ผู้สอนควรมีความรู้เข้าใจในเนื้อหาที่จะนำมาสอน รู้จักผู้เรียน รู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล รู้ขีดความสามารถและพัฒนาการในระดับต่างๆ มีความรู้เข้าใจในพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างดี รู้วิธีการปฏิบัติที่จะพาเด็กไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ รู้ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมเพิ่มพูนผลสำเร็จของการเรียนรู้ และรู้จักใช้เทคนิคต่างๆ เข้าแก้ไข ส่งเสริม นำการเรียนรู้และการฝึกอบรมให้ดำเนินก้าวหน้าไปด้วยดี

ผู้สอนควรรู้หลักทั่วไปในการสอน อันได้แก่

เกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องที่จะสอน สอนจากสิ่งที่เข้าใจง่ายไปหาสิ่งที่เข้าใจได้ยาก สอนตรงเนื้อหา ไม่วกวน สอนมีเหตุผล สอนสิ่งที่มีความหมาย สอนให้เกิดความเข้าใจ ให้การเรียนรู้ได้ผล

เกี่ยวกับตัวผู้เรียน ควรเอาใจใส่ผู้เรียน และสอนให้เหมาะสมตามความแตกต่างของผู้เรียน ปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับความพร้อมของเด็กแต่ละคน ให้ได้ลงมือทำ ให้มีการแสดงความคิดเห็น ให้เด็กกับครูมีบทบาทร่วมกัน

เกี่ยวกับการสอน การเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญมาก การเริ่มต้นที่ดีมีส่วนช่วยให้การสอนสำเร็จผลดีเป็นอย่างมาก สามารถเป็นเครื่องดึงความสนใจและนำเข้าสู่เนื้อหาได้ ควรสร้างบรรยากาศในการสอนให้ปลอดโปร่ง เพลิดเพลิน ไม่ให้ตึงเครียด ไม่ให้เกิดความอึดอัดใจ ให้เด็กมีความภูมิใจในตัวเอง สอนมุ่งเนื้อหาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่สุดเป็นสำคัญ ตั้งใจสอน มองเห็นความสำคัญของเด็ก ใช้ภาษาสุภาพ ชวนให้สบายใจ เข้าใจง่าย

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยของ แสงเทียน ธรรมลิขิตกุล และ สุธีกาญจน์ ไชยลาภ (2546:) ทำการวิจัยกึ่งทดลองกับนักศึกษาพยาบาล เกื้อการุณย์ ปีการศึกษา 1/2543 วิชาจิตวิทยาทั่วไป เรื่องพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก. จำนวน 147 คน พบว่านักศึกษาที่เรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมีคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้และมีคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองดีกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งนักวิจัยสรุปไว้ว่าการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก เป็นวิธีที่ดีที่จะส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้และความเชื่อมั่นในตนเองให้กับผู้เรียน

จากงานวิจัยของ วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล (2540: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยกลุ่มทดลองเรียนคือกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ที่พัฒนาขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น สามารถส่งเสริมความใฝ่รู้แก่นักเรียนด้วยการนำเสนอสาระอิงบริบทซึ่งเป็นจุดรวมของเนื้อหาสำคัญของบทเรียนที่ครอบคลุม ชับซ้อน และน่าสนใจพอที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนกำหนดประเด็น ค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ แล้วสรุปเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสาระอิงบริบทเดิม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการค้นคว้าใหม่ต่อไป นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแสวงหาความรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสอนตามรูปแบบการสอนกับระดับคะแนนเฉลี่ยของการเรียนต่อทักษะการแสวงหาความรู้

จากงานวิจัยของมาสริน จันทงาม (2543: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบการใฝ่รู้และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัย และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า การใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาลของกลุ่มที่สอนแบบเน้นวิจัยหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยของ อาฟฟาน เจะเตะ และคณะ (2549: 184-199) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้านการสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง การคิดสร้างสรรค์กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้ร่วมกัน กล้าคิดกล้าแสดงออกและการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

และจากงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ชิตมงคล และ เปรมฤดี บริบาล (2555: 98-108) ที่พบว่า บรรยากาศในการเรียนรู้ และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

2.5 แหล่งการเรียนรู้กับการใฝ่รู้

การใฝ่รู้ย่อมมีความสัมพันธ์กับแหล่งการเรียนรู้ เนื่องจากหากขาดแหล่งการเรียนรู้ที่ดีมีคุณภาพแล้ว การใฝ่รู้ย่อมจะไม่เกิดประโยชน์อันใด เมื่อคิดตั้งคำถามแล้วหาคำตอบที่เหมาะสมไม่ได้ แหล่งการเรียนรู้ในปัจจุบันมีทั้งที่เป็นบุคคล สถานที่ สังคม วัฒนธรรม วัตถุ สื่อ และเทคโนโลยี ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ ดังนี้

แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ซึ่งมีความสำคัญดังนี้ (กรมสามัญศึกษา, 2544: 6)

1. เป็นแหล่งการศึกษาตามอัธยาศัย
2. เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
4. เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ
5. เป็นแหล่งสร้างเสริมความรู้ ความคิด วิเคราะห์และประสบการณ์

แหล่งการเรียนรู้มี 2 ประเภท ได้แก่ (กรมสามัญศึกษา, 2544: 9-10, สกฤ จันดี, 2550: ออนไลน์)

1. แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน
  - 1) แหล่งการเรียนรู้ดั้งเดิม คือ ครู/อาจารย์
  - 2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องพิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ สวนสมุนไพร สวนวรรณคดี สวนหย่อม ฯลฯ
2. แหล่งการเรียนรู้นอกโรงเรียน
  - 1) แหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคลและองค์กรในชุมชน หมายถึง บุคคล คณะบุคคลหรือตัวแทนขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่สามารถถ่ายทอดความรู้ แนวคิด หลักการ และวิธีการปฏิบัติ เช่น ตัวแทนด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม ผู้ชำนาญพิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิ ปราชญ์ชาวบ้าน พระภิกษุสงฆ์หรือผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน เป็นต้น
  - 2) แหล่งการเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น หมายถึง ทรัพยากรหรือสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทรัพยากรป่าไม้ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรแร่ธาตุ ทรัพยากรสัตว์ เชื้อน อ่างเก็บน้ำ ฝ่ายชลประทาน ลำคลอง อุทยานแห่งชาติ ศูนย์อนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า เป็นต้น

3) แหล่งการเรียนรู้ประเภทอาคารสถานที่และสิ่งก่อสร้าง หมายถึง อาคารสถานที่ หรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ วัด พิพิธภัณฑสถาน พระพุทธรูป ศูนย์ราชการ โรงพยาบาล สถาบันการศึกษา โรงงานอุตสาหกรรม ตลาด อนุสาวรีย์ ศาลหลักเมือง เรือนจำ สถานีตำรวจ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ศูนย์วิทยาศาสตร์ ศูนย์พัฒนาวิชาการเกษตร โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

4) แหล่งการเรียนรู้ประเภทสื่อวัฒนธรรมและเทคโนโลยี หมายถึง แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์คิดค้นที่เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เป็นนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่มีอยู่ในชุมชน เช่น ห้องสมุดประชาชน เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเครื่องยนต์ เคมีภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ วิทยุ โทรทัศน์ ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

5) แหล่งการเรียนรู้ประเภทศิลปะ วัฒนธรรมและจารีตประเพณี หมายถึง แหล่งการเรียนรู้ทางสังคมที่แสดงถึงความเป็นอยู่ ความเชื่อ วิถีชีวิตที่สืบต่อกันมาตั้งแต่อดีต เช่น ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ดนตรีพื้นเมือง การแสดงพื้นบ้าน วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในชุมชน กิจกรรมชุมชน พิธีทางศาสนา ประเพณีความเชื่อ พิธีกรรมต่าง ๆ ศิลปกรรม แกะสลัก เครื่องปั้นดินเผา ภาพวาด ภาพเขียน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยของ Atreyi Kankanhalli และคณะ (2001: 123-134) ที่กล่าวถึงบทบาทของแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยี ซึ่งพบว่าหากบุคคลมีโอกาสมิโอกาสและเวลาในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจะมีผลต่อการใช้แหล่งข้อมูลนั้นด้วย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 20,341 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 392 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Yamane (1967: 886 อ้างใน งามอาจ นัยวัฒน์, 2551: 125) ณ ความเชื่อมั่น 95% ภายในขอบเขตความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะ (Stratified random sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงพิพิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญที่สอนในรายวิชาเกี่ยวกับจิตวิทยา ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดิ์, ดร.ฐิยาพร กันตารณวิวัฒน์ ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. และอาจารย์หทัยรัตน์ อ่วมน้อย หลักสูตรจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ภาคการศึกษาที่ 2/2555 ซึ่งแบบสอบถามพฤติกรรมการใฝ่รู้ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .9374 แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) .9621

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษา ปีการศึกษา 2556 จากทุกคณะในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์พฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์และแปลความหมาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) และนำเสนอในรูปของตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อทราบถึงระดับพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้

การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Intercorrelation)

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเป็นเส้นตรง (Test of Linearity) เพื่อทดสอบตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม ในแต่ละสมการโครงสร้างว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นหรือไม่ และเส้นถดถอยที่ได้จากความสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละคู่เบี่ยงเบนออกจากเส้นตรงหรือไม่ ตามสมมติฐานดังนี้

H_0 : Y กับ X ไม่สัมพันธ์กันเป็นเชิงเส้นตรง

H_1 : Y บนแกน X สัมพันธ์กันเป็นเชิงเส้นตรง

โดยจะทำการทดสอบความเป็นเส้นตรงโดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-Test) ดังนี้

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_{\text{Regression}}}{MS_{\text{Residual}}}$$

เมื่อ $MS_{\text{Regression}}$ = Regression mean square

MS_{Residual} = Residual mean square

การทดสอบ F เป็นการทดสอบว่าค่าเฉลี่ย (Mean) ของแต่ละคอลัมน์อยู่บนเส้นตรงและดูความลาดชัน (Slope) ที่ถูกกำหนดโดยสหสัมพันธ์เพียร์สัน หากเส้นถดถอยที่ได้เป็นเส้นตรง (Linear) ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างจะเป็นสาเหตุให้ค่าเฉลี่ยของคอลัมน์เบี่ยงเบนออกจากเส้นตรงที่เหมาะสมที่สุดเพียงเล็กน้อยโดยบังเอิญเท่านั้น หากผลการทดสอบพบว่าความสัมพันธ์ไม่เป็นเส้นตรง (Non-Linearity) จะไม่สามารถวิเคราะห์การถดถอยได้

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity) ปัญหาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงจะเกิดขึ้นเมื่อค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการโครงสร้าง มีค่าน้อยกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรอิสระที่เหลือภายใต้สมการโครงสร้างนั้น ตรวจสอบได้จากการพิจารณาค่าวิฟ (VIF) ของตัวแปรอิสระทั้งหมด ถ้าตัวแปรอิสระคู่ใดมีค่าวิฟ มากกว่า 5.0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันเองสูง หรือตรวจสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีค่ามากกว่า .75 ขึ้นไป ก็อาจแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันเองสูง

ปัญหาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันเองสูงจะส่งผลให้ขาดความแม่นยำในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ดังนั้นหากเกิดปัญหา Multicollinearity จะต้องทำการแก้ไขก่อนที่จะดำเนินการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (A Measure of Fit : MOF) และการตกแต่งแบบของแบบจำลอง (Trimming model)

4.1 การระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล (Identification of the model) การนำรูปแบบสมการโครงสร้างมาวิเคราะห์ประเมินค่าพารามิเตอร์จะต้องมีการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดลคือ การระบุว่าโมเดลนั้นนำมาประมาณค่าพารามิเตอร์ได้เป็นค่าเดียวหรือไม่ ถ้าจำนวนสมการเท่ากับจำนวนพารามิเตอร์ และจะประมาณค่าพารามิเตอร์ได้ค่าเดียวสำหรับค่าพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าแต่ละตัว เรียกโมเดลนั้นว่า โมเดลระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวได้พอดี หรือโมเดลระบุพอดี (Just identified model) ถ้าจำนวนสมการมากกว่าจำนวนพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าในโมเดล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักวิจัยมีเงื่อนไขบังคับ (Constraints) เพิ่มเติม หรืออาจเป็นเพราะการปรับลดรูปโมเดล ซึ่งเป็นการเพิ่มเงื่อนไขบังคับให้พารามิเตอร์ ซึ่งแทนเส้นอิทธิพลบางตัวมีค่าเป็นศูนย์ เรียกว่า โมเดลเป็นไปไม่ได้ค่าเดียวระบุเกินพอดี หรือโมเดลระบุเกินพอดี (Over identified model) และถ้าจำนวนสมการน้อยกว่าจำนวนพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่า เรียกว่า โมเดลระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวไม่พอดี (Under identified model) และโมเดลประเภทนี้ไม่สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ได้ ซึ่งการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล มีเงื่อนไขที่จะต้องพิจารณา 2 ประเภท ดังนี้

4.1.1 เงื่อนไขจำเป็น (Necessary conditions) คือ จำนวนพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าจะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม (Variance-Covariance matrix) ของกลุ่มตัวอย่าง เงื่อนไขข้อนี้เรียกว่า กฎที (T-rule) เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นแต่ไม่พอเพียงที่จะระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดล การตรวจสอบเงื่อนไขข้อนี้ทำได้สะดวกเมื่อใช้โปรแกรมลิสเรล เพราะผลการวิเคราะห์จะให้จำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า (t) และจำนวนตัวแปรสังเกตได้ (NI) ซึ่งนำมาคำนวณหาจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมได้ กฎที่กล่าวว่าโมเดลระบุค่าได้พอดีเมื่อ $t < (1/2)(NI)(NI+1)$ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการระบุของแบบจำลอง คือ การที่องศาของความเป็นอิสระ (Degrees of freedom) มีค่ามากกว่าศูนย์ องศาของความเป็นอิสระในที่นี้คือผลต่างระหว่างจำนวนที่ไม่ซ้ำกันของความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมหรือค่าสหสัมพันธ์ที่สังเกตได้มา (Different variances and covariances or correlations of observed variables) กับจำนวนพารามิเตอร์ของแบบจำลองที่นักวิจัยต้องการหาค่า

4.1.2 เงื่อนไขพอเพียง (Sufficient conditions) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กฎสำหรับโมเดลที่ไม่มี ความคลาดเคลื่อนในการวัดคือ กฎความสัมพันธ์ทางเดียว (Recursive rule) คือ เมทริกซ์ระหว่างตัวแปรภายใน (Beta matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์ได้แนวทแยง และเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน (Psi matrix) ต้องเป็นในแนวทแยง

4.2 การตรวจสอบความตรงของโมเดล (Validation of the model) การวิเคราะห์โมเดลลิสเรลนั้นมีหลักการที่สำคัญคือการประเมินว่าแบบจำลองทางทฤษฎีมีความสอดคล้องหรือกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างไร การตรวจสอบความสอดคล้องหรือความกลมกลืนใช้การเปรียบเทียบเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมเป็นเกณฑ์ ซึ่งมีวิธีการตรวจสอบความตรงของโมเดลดังนี้

4.2.1 ตรวจสอบความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (Standard errors and correlations of estimates) ซึ่งถ้าสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณมีค่าสูงมาก และค่าประมาณไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดใหญ่ โมเดลการวิจัยใกล้จะไม่เป็นบวก และเป็นโมเดลที่ไม่ดีพอ

4.2.2 ตรวจสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Multiple correlations and coefficients of determination) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรแต่ละตัว รวมถึงสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของสมการโครงสร้าง ควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 1 เขต ค่าที่สูงแสดงว่าโมเดลมีความตรง

4.2.3 การวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit measures) ดังนี้

1. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple : R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination : R²) ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path coefficient : P_{ij}) หรือค่าน้ำหนักเบต้า (Beta weigh : β_{ij}) จากนั้นจึงทดสอบนัยสำคัญโดยใช้ F-test โดยใช้โปรแกรม SPSS ในการคำนวณค่า R² ของตัวแปรภายในกับตัวแปรภายนอก โดยใช้สูตร

$$R^2 = 1 - [(1-r_{11}^2) \times (1-r_{22}^2) \times \dots \times (1-r_{pp}^2)]$$

เมื่อ r_{ij} คือ Correlation coefficient ของตัวแปรสมการโครงสร้างที่ i

$$M = 1 - [(1-R_1^2) \times (1-R_2^2) \times \dots \times (1-R_p^2)]$$

เมื่อ R_{ij} คือ Ordinary squared multiple correlation coefficient ของตัวแปรสมการโครงสร้างที่ i

2. ทำการทดสอบแบบจำลองทางทฤษฎีโดยใช้โปรแกรม LISREL

2.1 ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-square statistics) จะพิจารณาในลักษณะของความพอดี (Good fit) หรือความไม่พอดี (Bad fit) เนื่องจากค่าไคสแควร์จะขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงพิจารณาองศาของความเป็นอิสระ (Degrees of freedom) ควบคู่ไปด้วยซึ่งมีค่าเท่ากับค่าไคสแควร์หารด้วยองศาของความเป็นอิสระ (X²/df) สูตร

$$X^2 = (n-1) F[S, \Sigma(\theta)] ; df = \{(k)(k+1)/2\} - t$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

F[S, Σ(θ)] = ค่าต่ำสุดของฟังก์ชันความกลมกลืนของโมเดลจาก

พารามิเตอร์ θ

k = จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้

t = จำนวนพารามิเตอร์อิสระ

เกณฑ์การพิจารณา ค่าสถิติไคสแควร์มีค่าต่ำ (ใกล้ 0) หรือไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบจำลองนั้นไม่แตกต่างไปจากข้อมูลเชิงประจักษ์

ค่าสถิติไคสแควร์มีค่าสูงมาก ๆ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบจำลองนั้นแตกต่างไปจากข้อมูลเชิงประจักษ์ ถือว่ายังใช้ไม่ได้

2.2 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index : GFI) ค่า GFI จะระบุว่าแบบจำลองที่ทดสอบอยู่ใกล้กับจุดที่แบบจำลองเท่ากับข้อมูล 100% มากน้อยเพียงใดมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.0

เกณฑ์การพิจารณา ค่า GFI เข้าใกล้ 1.0 แสดงว่า แบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.3 ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness of fit index : AGFI) ค่า AGFI เป็นค่าที่ได้มาจาก GFI โดยพิจารณาถึงจำนวนของตัวแปรที่วัดมาทั้งหมดและขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่า AGFI อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.0 โดยคำนวณได้จากสูตร

$$AGFI = 1 - [(1/2df)(k)(k+1)] (1-GFI)$$

เมื่อ k = จำนวนตัวแปรที่สังเกตได้

df = องศาของความเป็นอิสระ

เกณฑ์การพิจารณา ค่า AGFI เข้าใกล้ 1.0 มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไปแสดงว่าแบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.4 ดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (Root mean square residual : RMR) ค่า RMR เป็นดัชนีเปรียบเทียบระดับความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของสองโมเดล และเป็นดัชนีที่ใช้บอกขนาดของเศษที่เหลือโดยเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบระดับความกลมกลืนของโมเดลสองโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และจะใช้ได้ดีต่อเมื่อตัวแปรภายนอกและตัวแปรสังเกตเป็นตัวแปรมาตรฐาน (Standardized RMR)

เกณฑ์การพิจารณา ค่า RMR เข้าใกล้ 0 แสดงว่า แบบจำลองมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.5 ทฤษฎีเศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อน (Analysis of residuals) เป็นการนำเอาเศษที่เหลือหรือความคลาดเคลื่อนมาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. เมทริกซ์ความคลาดเคลื่อนในการเปรียบเทียบความกลมกลืน (Fitted residuals matrix) เป็นเมทริกซ์ผลต่างของแบบจำลองและข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งจะพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐาน

เกณฑ์การพิจารณา โมเดลจะมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์เมื่อค่าความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 2.00 ถ้าเกินต้องปรับโมเดล

2. คิวพล็อต (Q-plot) เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับค่าควอไทล์ปกติ (Normal quantiles)

เกณฑ์การพิจารณา กราฟที่ได้มีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุมซึ่งเป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบแสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4.2.4 การตกแต่งแบบจำลองที่ประหยัดที่สุด การเปรียบเทียบเส้นทางความสัมพันธ์แบบเต็มรูปแบบกับเส้นทางในรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน พร้อมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ตามทฤษฎีของการวิจัยด้วย ผู้วิจัยจะทำการพิจารณา 2 กรณีคือ การมีนัยสำคัญทางสถิติ (Statistical significant) และการมีนัยสำคัญทางปฏิบัติ (Practical significant) เมื่อผู้วิจัยพบว่ารูปแบบความสัมพันธ์ยังไม่สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ในรูปแบบจำลองที่ประหยัดที่สุด โดยการเปรียบเทียบเส้นทางความสัมพันธ์แบบเต็มรูปแบบกับเส้นทางของรูปแบบความสัมพันธ์ทางสมมติฐาน ผู้วิจัยจะตัดเส้นทางที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออกไปเป็นการปรับปรุงเส้นทางให้เหมาะสม และพิจารณาเส้นทางที่มีนัยสำคัญทางสถิติเพื่อทำการวิเคราะห์ใหม่อีกครั้ง โดยเริ่มจากขั้นตอนที่ 4 เป็นต้นไป

เกณฑ์การพิจารณา กรณีที่ 1 ตัดตัวแปรต้นของสมการโครงสร้าง จากการทดสอบพารามิเตอร์ (Individual parameters test) ที่มีค่า t-test ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กรณีที่ 2 ตัดเส้นทางของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและมีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (P_{ij}) น้อยกว่า .08

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) ซึ่งประกอบด้วย อิทธิพลทางตรง (Direct Effect : DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect : IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect : TE)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใ้รู้ของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง : การวิเคราะห์เส้นทาง ได้ผลเป็นดังนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐาน

4.2 การวิเคราะห์เส้นทาง

4.3 ข้อเสนอจากอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใ้รู้ที่พบจากการวิจัย

4.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	203	51.8
2. หญิง	189	48.2
รวม	392	100
อายุ		
1. 18 ปี	5	1.3
2. 19 ปี	28	7.2
3. 20 ปี	69	17.6
4. 21 ปี	126	32.2
5. 22 ปี	133	34
6. 23 ปี	28	7.2
7. 24 ปี	2	0.5
รวม	391	100
**Missing	1	
ชั้นปี		
1. ชั้นปีที่ 1	24	6.1
2. ชั้นปีที่ 2	69	17.6
3. ชั้นปีที่ 3	136	34.7
4. ชั้นปีที่ 4	160	40.8
5. ชั้นปีที่ 5	3	0.8
รวม	392	100
เกรดเฉลี่ย		
1. น้อยกว่า 2.00	3	0.8
2. 2.01 – 2.50	92	24.6
3. 2.51 – 3.00	160	42.8
4. 3.01 – 3.50	111	29.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. 3.51 – 4.00	8	2.1
รวม	374	100
**Missing	18	
คณะ		
1. วิศวกรรมศาสตร์	113	29
2. สถาปัตยกรรมศาสตร์	65	16.7
3. ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	89	22.8
4. เทคโนโลยีการเกษตร	8	2.1
5. วิทยาศาสตร์	67	17.2
6. อุตสาหกรรมเกษตร	5	1.3
7. เทคโนโลยีสารสนเทศ	25	6.4
8. วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง	16	4.1
9. วิทยาลัยการบริหารและจัดการ	2	0.5
รวม	390	100
**Missing	2	

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 51.8 และเพศหญิง 48.2 ส่วนใหญ่มีอายุ 22, 21 และ 20 ปี ร้อยละ 34.0, 32.2 และ 17.6 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4, 3 และ 2 ร้อยละ 40.8, 34.7 และ 17.6 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.51-3.00, 3.01-3.50 และ 2.01-2.50 ร้อยละ 42.8, 29.7 และ 24.6 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ศึกษาในคณะ วิศวกรรมศาสตร์, ครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 29.0, 22.8 และ 17.2 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 ระดับพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้

พฤติกรรมและปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1. พฤติกรรมการใฝ่รู้	3.63	0.49	มาก
2. แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้	4.00	0.48	มาก
3. การส่งเสริมจากครอบครัว	4.26	0.55	มาก
4. การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน	3.88	0.55	มาก
5. แหล่งการเรียนรู้	3.93	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการใฝ่รู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้อยู่ในระดับมากทุกตัวแปร โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดได้ดังนี้ การส่งเสริมจากครอบครัว, แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้, แหล่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26, 4.00, 3.93 และ 3.88 ตามลำดับ)

4.2 การวิเคราะห์เส้นทาง

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ผลการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Intercorrelation)
  2. ผลการทดสอบความเป็นเส้นตรง (Test of linearity)
  3. ผลการตรวจสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity)
  4. ผลการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (A Measure of Fit: MOF) การตัดแต่งรูปแบบ (Trimming Model)
  5. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) ซึ่งประกอบด้วย อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE)
- ทั้งนี้ได้นิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ดังต่อไปนี้
- beh = พฤติกรรมการใฝ่รู้
mot = แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้
fami = การส่งเสริมจากครอบครัว
maj = การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน
ler = แหล่งการเรียนรู้
R = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
 R^2 = ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
M = ค่า Generalized Squared Multiple Correlation Coefficient
 P_{ij} = แทน สัมประสิทธิ์เส้นทางที่มีทิศทางความสัมพันธ์จากตัวแปร i ไปยังตัวแปร j
e = ค่า Residual Path Coefficient ของตัวแปรส่วนที่เหลือที่ไม่อยู่ในรูปแบบแต่มีอิทธิพลต่อตัวแปรที่อยู่ในรูปแบบที่สร้างขึ้น

1. ผลการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Intercorrelation)

ตารางที่ 4.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

	beh	mot	fami	maj	ler
beh	-	.639**	.405**	.558**	.552**
mot	-	-	.469**	.589**	.478**
fami	-	-	-	.415**	.346**
maj	-	-	-	-	.685**
ler	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.3 พบว่าระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการทดสอบความเป็นเส้นตรง (Test of linearity)

การทดสอบความเป็นเส้นตรงของตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-Test) โดยมีสมมติฐานดังนี้

H_0 : ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามไม่สัมพันธ์กันเป็นเชิงเส้นตรง

H_1 : ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามสัมพันธ์กันเป็นเชิงเส้นตรง

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความเป็นเส้นตรงของสมการโครงสร้างที่ 1 และ 2

สมการโครงสร้าง	ตัวแปรผล	ตัวแปรเหตุ	F-test
1	mot	fami	110.258**
		maj	206.819**
		ler	115.190**
2	beh	mot	269.623**

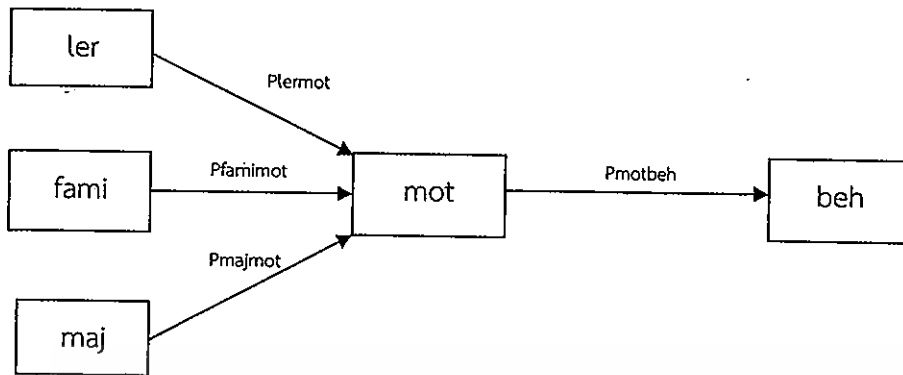
** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.4 พบว่าในสมการโครงสร้างที่ 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ (mot) เป็นตัวแปรตามนั้น พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว (fami, maj, ler) กับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในสมการโครงสร้างที่ 2 ที่มีพฤติกรรมการใฝ่รู้ (beh) เป็นตัวแปรตามนั้น พบว่าตัวแปรอิสระ (mot) กับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการตรวจสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity)

จากตารางค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง พบว่าไม่มีคู่ใดที่มีค่าสูงกว่า .75 จึงถือว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง

จากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การทดสอบความเป็นเส้นตรงของสมการ และผลการตรวจสอบตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองสูง ทำให้ได้แบบจำลองเส้นทาง ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แบบจำลองเส้นทางความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ตามสมมติฐาน

4. ผลการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (A Measure of Fit: MOF) และการตกแต่งรูปแบบ (Trimming Model)

1. การทดสอบความเป็นไปได้ค่าเดียวของรูปแบบความสัมพันธ์ (Identification of the model) ดังภาพที่ 4.1 ซึ่งใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student ในการวิเคราะห์เงื่อนไขการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของรูปแบบความสัมพันธ์ ซึ่งมี 2 เงื่อนไข ได้แก่

1.1 เงื่อนไขจำเป็น (Necessary conditions) โดยการพิจารณากฎที่ (T-rule) ที่กำหนดว่าจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า (t) ต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม (Variance-Covariance matrix) ของกลุ่มตัวอย่าง ($t < (1/2)(NI)(NI+1)$) ซึ่งในรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานมีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า ค่า ($t = 9$) และมีตัวแปรที่สังเกตได้ 5 ตัวแปร ($NI = 15$) เมื่อแทนค่าลงในสมการพบว่า $9 < 15$ ซึ่งเป็นไปตามกฎที่ แสดงว่าโมเดลสามารถระบุได้พอดี

1.2 เงื่อนไขพอเพียง (Sufficient conditions) โดยใช้กฎความสัมพันธ์ทางเดียว (Recursive rule) คือ เมทริกซ์ระหว่างตัวแปรภายใน (Beta matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์ใต้แนวทแยง (Subdiagonal matrix) และเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน (Psi matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์แนวทแยง (Diagonal matrix) ซึ่งในที่นี้พารามิเตอร์ในเมทริกซ์ทั้งสองของโมเดลเป็นไปตามเงื่อนไขพอเพียง สรุปได้ว่าโมเดลในการวิจัยครั้งนี้สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ได้

2. การตรวจสอบความตรงของโมเดล (Validation of the model)

รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานมีเส้นทางแสดงความสัมพันธ์จากตัวแปรอิสระไปสู่ตัวแปรตาม ซึ่งได้สมการโครงสร้าง 2 สมการ ดังนี้

สมการโครงสร้างที่ 1 mot เป็นตัวแปรตาม มีเส้นทางจากภายนอก 3 เส้นทาง คือ ler, fami, maj

$$\text{mot} = P_{\text{lermot}}\text{ler} + P_{\text{famimot}}\text{fami} + P_{\text{majmot}}\text{maj} + e_1$$

สมการโครงสร้างที่ 2 beh เป็นตัวแปรตาม มีเส้นทางจากภายนอก 1 เส้นทาง คือ mot

$$\text{beh} = P_{\text{motbeh}}\text{mot} + e_2$$

จากรูปแบบความสัมพันธ์เต็มรูปนำมาทดสอบความสัมพันธ์ของสมการโครงสร้างทั้ง 2 สมการ ได้ค่า R , R^2 และ M ของสมการโครงสร้าง ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 ค่า R , R^2 และ M ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เต็มรูปของสมการโครงสร้าง

สมการโครงสร้าง	ตัวแปรผล	ตัวแปรสาเหตุ	R	R^2	M
1	mot	ler, fami, maj	.644	.414	.654
2	beh	mot	.639	.409	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าค่า M ของรูปแบบความสัมพันธ์เท่ากับ .654 แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งระบบความสัมพันธ์ได้ประมาณร้อยละ 65.4

การทดสอบความสอดคล้องหรือความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าสถิติดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สถิติที่ใช้วัดความสอดคล้อง	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ผลการพิจารณา
- ค่า Chi-square : X^2	ค่า X^2 ต่ำ, $P > .05$	64.11, $P = .00$	ไม่ผ่านเกณฑ์
- ค่า GFI (Goodness of Fit Index)	ค่า GFI เข้าใกล้ 1	.94	ผ่านเกณฑ์
- ค่า AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index)	ค่า AGFI $> .90$	.71	ไม่ผ่านเกณฑ์
- ค่า SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)	ค่า SRMR เข้าใกล้ 0 < .10	.084	ผ่านเกณฑ์
- วิเคราะห์ทฤษฎีเศษเหลือ (Fit residuals matrix)	FRM < 2	FRM < 2	ผ่านเกณฑ์
- ค่า Q-plot (slope)	กราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม	กราฟมีความชันน้อยกว่าเส้นทแยงมุม	ไม่ผ่านเกณฑ์

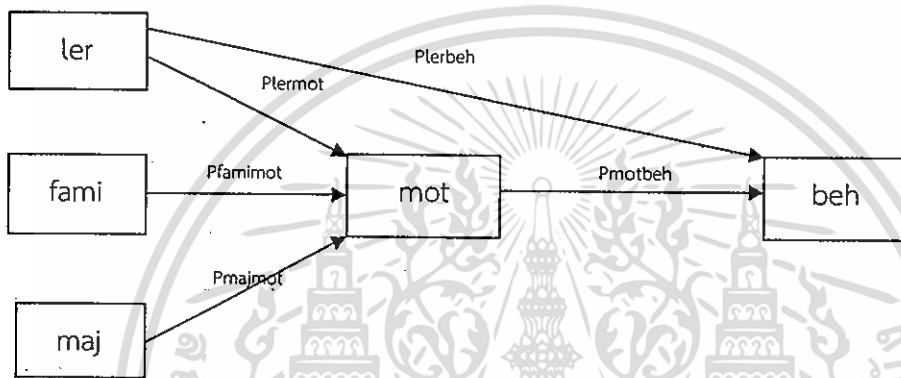
จากตารางที่ 4.6 การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าระดับความกลมกลืนของโมเดล มีค่า X^2 ต่ำ และค่า P เท่ากับ .00 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า GFI เข้าใกล้ 1 (.94) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า AGFI $< .90$ (.71) แสดงว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า SRMR เข้าใกล้ 0 (.084) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าทฤษฎีเศษเหลือ (FRM) พบว่าไม่มีตัวแปรที่มีค่ามากกว่า 2 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และพิจารณากราฟความชันของ Q-plot พบว่ากราฟมีความชันน้อยกว่าเส้นทแยงมุม แสดงว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นจึงทำการตกแต่งรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานใหม่เพื่อให้ได้รูปแบบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การตกแต่งรูปแบบ (Trimming Model) ครั้งที่ 1

การตกแต่งรูปแบบ ครั้งที่ 1 จะพิจารณาค่า Modification Indices for GAMMA โดยการเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่าง ler กับ beh

Modification Indices for GAMMA

	fami	maj	ler
beh	9.40	33.38	52.07
mot	--	--	--

ภาพที่ 4.2 แบบจำลองเส้นทางความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้จากการตกแต่งครั้งที่ 1

ผลการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์การตกแต่งครั้งที่ 1

1. การทดสอบความเป็นไปได้ค่าเดียวของรูปแบบความสัมพันธ์ (Identification of the model) ดังภาพที่ 4.2 ซึ่งใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student ในการวิเคราะห์เงื่อนไขการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของรูปแบบความสัมพันธ์ ซึ่งมี 2 เงื่อนไข ได้แก่

1.1 เงื่อนไขจำเป็น (Necessary conditions) โดยการพิจารณากฎที่ (T-rule) ที่กำหนดว่าจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า (t) ต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม (Variance-Covariance matrix) ของกลุ่มตัวอย่าง ($t < (1/2)(NI)(NI+1)$) ซึ่งในรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานมีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า ค่า ($t = 10$) และมีตัวแปรที่สังเกตได้ 5 ตัวแปร ($NI = 15$) เมื่อแทนค่าลงในสมการพบว่า $10 < 15$ ซึ่งเป็นไปตามกฎที่ แสดงว่าโมเดลสามารถระบุได้พอดี

1.2 เงื่อนไขพอเพียง (Sufficient conditions) โดยใช้กฎความสัมพันธ์ทางเดียว (Recursive rule) คือ เมทริกซ์ระหว่างตัวแปรภายใน (Beta matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์ได้แนวทแยง (Subdiagonal matrix) และเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน (Psi matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์แนวทแยง (Diagonal matrix) ซึ่งในที่นี้พารามิเตอร์ในเมทริกซ์ทั้งสองของโมเดลเป็นไปตามเงื่อนไขพอเพียง สรุปได้ว่าโมเดลในการวิจัยครั้งนี้สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.การตรวจสอบความตรงของโมเดล (Validation of the model)

รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานมีเส้นทางแสดงความสัมพันธ์จากตัวแปรอิสระไปสู่ตัวแปรตาม ซึ่งได้สมการโครงสร้าง 2 สมการ ดังนี้

สมการโครงสร้างที่ 1 mot เป็นตัวแปรตาม มีเส้นทางจากภายนอก 3 เส้นทาง คือ ler, fami, maj

$$\text{mot} = P_{\text{lermot}}\text{ler} + P_{\text{famimot}}\text{fami} + P_{\text{majmot}}\text{maj} + e_1$$

สมการโครงสร้างที่ 2 beh เป็นตัวแปรตาม มีเส้นทางจากภายนอก 2 เส้นทาง คือ mot, ler

$$\text{beh} = P_{\text{motbeh}}\text{mot} + P_{\text{lerbeh}}\text{ler} + e_2$$

จากรูปแบบความสัมพันธ์เต็มรูปนำมาทดสอบความสัมพันธ์ของสมการโครงสร้างทั้ง 2 สมการ ได้ค่า R, R² และ M ของสมการโครงสร้าง ในการตกแต่งครั้งที่ 1 ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่า R, R² และ M ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เต็มรูปของสมการโครงสร้าง การตกแต่งครั้งที่ 1

สมการโครงสร้าง	ตัวแปรผล	ตัวแปรสาเหตุ	R	R ²	M
1	mot	ler, fami, maj	.644	.414	.689
2	beh	mot, ler	.685	.469	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าค่า M ของรูปแบบความสัมพันธ์เท่ากับ .689 แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งระบบความสัมพันธ์ได้ประมาณร้อยละ 68.9

การทดสอบความสอดคล้องหรือความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าสถิติดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์จากการตกแต่ง ครั้งที่ 1

สถิติที่ใช้วัดความสอดคล้อง	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ผลการพิจารณา
- ค่า Chi-square : X ²	ค่า X ² ต่ำ, P > .05	8.24, P = .016	ไม่ผ่านเกณฑ์
- ค่า GFI (Goodness of Fit Index)	ค่า GFI เข้าใกล้ 1	.99	ผ่านเกณฑ์
- ค่า AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index)	ค่า AGFI > .90	.94	ผ่านเกณฑ์
- ค่า SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)	ค่า SRMR เข้าใกล้ 0 < .10	.022	ผ่านเกณฑ์
- วิเคราะห์ทฤษฎีพิเศษเหลือ (Fit residuals matrix)	FRM < 2	FRM < 2	ผ่านเกณฑ์
- ค่า Q-plot (slope)	กราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม	กราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม	ผ่านเกณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

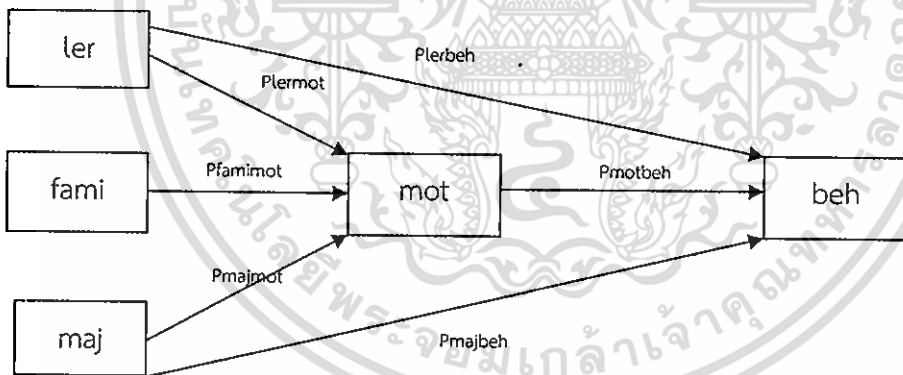
จากตารางที่ 4.8 การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าระดับความกลมกลืนของโมเดล มีค่า χ^2 ต่ำ และค่า P เท่ากับ .016 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า GFI เข้าใกล้ 1 (.99) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า AGFI > .90 (.94) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า SRMR เข้าใกล้ 0 (.022) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าทฤษฎีเศษเหลือ (FRM) พบว่าไม่มีตัวแปรที่มีค่ามากกว่า 2 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และพิจารณากากราฟความชันของ Q-plot พบว่ากราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นจึงทำการตกแต่งรูปแบบครั้งที่ 2

การตกแต่งรูปแบบ (Trimming Model) ครั้งที่ 2

การตกแต่งรูปแบบ ครั้งที่ 2 จะพิจารณาค่า Modification Indices for GAMMA โดยการเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่าง maj กับ beh

Modification Indices for GAMMA

	fami	maj	ler
beh	4.72	4.79	--
mot	--	--	--

ภาพที่ 4.3 แบบจำลองเส้นทางความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการไม่รู้จากการตกแต่งครั้งที่ 2

ผลการทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์การตกแต่งครั้งที่ 2

1. การทดสอบความเป็นไปได้ค่าเดียวของรูปแบบความสัมพันธ์ (Identification of the model) ดังภาพที่ 4.2 ซึ่งใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student ในการวิเคราะห์เงื่อนไขการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของรูปแบบความสัมพันธ์ ซึ่งมี 2 เงื่อนไข ได้แก่

1.1 เงื่อนไขจำเป็น (Necessary conditions) โดยการพิจารณากฎที่ (T-rule) ที่กำหนดว่าจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า (t) ต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วม (Variance-Covariance matrix) ของกลุ่มตัวอย่าง ($t < (1/2)(NI)(NI+1)$) ซึ่งในรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานมีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า ค่า ($t = 11$) และมีตัวแปรที่สังเกตได้ 5 ตัวแปร ($NI = 15$) เมื่อแทนค่าลงในสมการพบว่า $11 < 15$ ซึ่งเป็นไปตามกฎที่ แสดงว่าโมเดลสามารถระบุได้พอดี

1.2 เงื่อนไขพอเพียง (Sufficient conditions) โดยใช้กฎความสัมพันธ์ทางเดียว (Recursive rule) คือ เมทริกซ์ระหว่างตัวแปรภายใน (Beta matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์ได้แนวทแยง (Subdiagonal matrix) และเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมระหว่างความคลาดเคลื่อน (Psi matrix) ต้องเป็นเมทริกซ์แนวทแยง (Diagonal matrix) ซึ่งในที่นี้พารามิเตอร์ในเมทริกซ์ทั้งสองของโมเดลเป็นไปตามเงื่อนไขพอเพียง สรุปได้ว่าโมเดลในการวิจัยครั้งนี้สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ได้

2. การตรวจสอบความตรงของโมเดล (Validation of the model)

รูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานมีเส้นทางแสดงความสัมพันธ์จากตัวแปรอิสระไปสู่ตัวแปรตาม ซึ่งได้สมการโครงสร้าง 2 สมการ ดังนี้

สมการโครงสร้างที่ 1 mot เป็นตัวแปรตาม มีเส้นทางจากภายนอก 3 เส้นทาง คือ ler, fami, maj

$$\text{mot} = P_{\text{lermot}}\text{ler} + P_{\text{famimot}}\text{fami} + P_{\text{majmot}}\text{maj} + e_1$$

สมการโครงสร้างที่ 2 beh เป็นตัวแปรตาม มีเส้นทางจากภายนอก 3 เส้นทาง คือ mot, ler, maj

$$\text{beh} = P_{\text{motbeh}}\text{mot} + P_{\text{lerbeh}}\text{ler} + P_{\text{majbeh}}\text{maj} + e_2$$

จากรูปแบบความสัมพันธ์ได้มรปูนำมาทดสอบความสัมพันธ์ของสมการโครงสร้างทั้ง 2 สมการ ได้ค่า R, R² และ M ของสมการโครงสร้าง ในการตกแต่งครั้งที่ 2 ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ค่า R, R² และ M ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เต็มรูปของสมการโครงสร้าง การตกแต่งครั้งที่ 2

สมการโครงสร้าง	ตัวแปรผล	ตัวแปรสาเหตุ	R	R ²	M
1	mot	ler, fami, maj	.644	.414	.695
2	beh	mot, ler, maj	.693	.480	

จากตารางที่ 4.9 พบว่าค่า M ของรูปแบบความสัมพันธ์เท่ากับ .695 แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานสามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งระบบความสัมพันธ์ได้ประมาณร้อยละ 69.5

การทดสอบความสอดคล้องหรือความกลมกลืนของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าสถิติดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์จากการตกแต่ง ครั้งที่ 2

สถิติที่ใช้วัดความสอดคล้อง	เกณฑ์	ค่าที่ได้	ผลการพิจารณา
- ค่า Chi-square : X^2	ค่า X^2 ต่ำ, $P > .05$	3.40, $P = .065$	ผ่านเกณฑ์
- ค่า GFI (Goodness of Fit Index)	ค่า GFI เข้าใกล้ 1	1.00	ผ่านเกณฑ์
- ค่า AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index)	ค่า AGFI $> .90$	.95	ผ่านเกณฑ์
- ค่า SRMR (Standardized Root Mean Square Residual)	ค่า SRMR เข้าใกล้ 0 $< .10$	.015	ผ่านเกณฑ์
- วิเคราะห์ทฤษฎีเศษเหลือ (Fit residuals matrix)	FRM < 2	FRM < 2	ผ่านเกณฑ์
- ค่า Q-plot (slope)	กราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม	กราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4.10 การทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าระดับความกลมกลืนของโมเดล มีค่า X^2 ต่ำ และค่า P เท่ากับ .065 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า GFI เข้าใกล้ 1 (1.00) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า AGFI $> .90$ (.95) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า SRMR เข้าใกล้ 0 (.022) แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาค่าทฤษฎีเศษเหลือ (FRM) พบว่าไม่มีตัวแปรที่มีค่ามากกว่า 2 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และพิจารณากราฟความชันของ Q-plot พบว่ากราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม ดังนั้น แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว

5. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Path coefficient) ซึ่งประกอบด้วย อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE)

จากรูปแบบความสัมพันธ์ตามสมมติฐานที่ผ่านการตกแต่งแล้ว พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จึงนำรูปแบบความสัมพันธ์ดังกล่าวมาวิเคราะห์ค่าอิทธิพล ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ค่าอิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE)

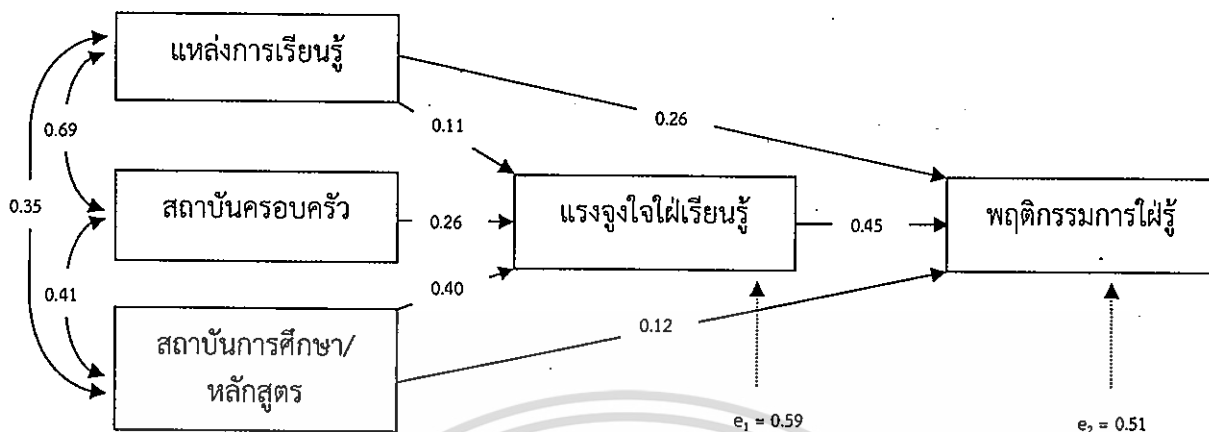
ตัวแปรภายนอก/ ตัวแปรภายใน	ตัวแปรภายใน					
	mot			beh		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
fami	.26*	-	.26	-	.12*	.12*
maj	.40*	-	.40*	.12*	.18*	.30*
ler	.11*	-	.11*	.26*	.05*	.31*
mot	-	-	-	.45*	-	.45*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สมการโครงสร้างที่ 1 ที่มีแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ (mot) เป็นตัวแปรตามนั้น พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว (fami, maj, ler) มีอิทธิพลทางตรงซึ่งเป็นทางบวกทั้งหมด โดยที่การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน (maj) มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มากที่สุด มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .40 รองลงมาคือ การส่งเสริมจากครอบครัว (fami) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .26 และแหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพล เท่ากับ .11

และในสมการโครงสร้างที่ 2 ที่มีพฤติกรรมการใฝ่รู้ (beh) เป็นตัวแปรตามนั้น พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัว (fami, mot, maj, ler) มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งเป็นทางบวกทั้งหมด โดยที่แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ (mot) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้มากที่สุด มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .45 รองลงมาคือแหล่งการเรียนรู้ (ler) มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .26 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ .05 การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน (maj) มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .12 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ .18 และการส่งเสริมจากครอบครัว (fami) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ .12 และผลจากตารางที่ 4.9 โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาได้ร้อยละ 69.5 ดังแสดงแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ในภาพที่ 4.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$\chi^2=3.40, df=1, P\text{-value}=0.06507, RMSEA=0.079$

ภาพที่ 4.4 แบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง

4.3 ข้อเสนอจากอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่รู้ที่พบจากการวิจัย

จากผลการวิจัยที่พบว่า สถาบันการศึกษา/หลักสูตร มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มากที่สุด และจะมีผลส่งต่อไปยังพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษา ดังนั้น การจะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการใฝ่รู้ อาจารย์ผู้สอนหรือตัวแทนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ต้องตระหนักถึงกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เน้นกระบวนการสืบเสาะ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ “วิธีหาความรู้” มากกว่า “การให้ความรู้” ซึ่งจะเป็นการสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่เพียงแต่เรียนรู้เฉพาะรายวิชาที่เรียนในหลักสูตรเท่านั้น

และจากผลการวิจัยที่พบว่า สถาบันครอบครัว มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ และจะมีผลส่งต่อไปยังพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาด้วย ดังนั้น ครอบครัวจึงควรมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียน การค้นคว้า การเสาะแสวงหา และความคิดสร้างสรรค์ของบุตรหลาน เพื่อให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการเรียนและเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ

และจากผลการวิจัยที่พบว่า แหล่งการเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ และจะมีผลส่งต่อไปยังพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาด้วย ดังนั้น การให้โอกาสนักศึกษาได้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ทั้งในสถาบัน และนอกสถาบันเช่นทางอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้เปิดโอกาสในการเข้าไปศึกษาหาความรู้และเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง : การวิเคราะห์เส้นทาง ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. เพื่อวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2556 จำนวน 392 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Yamane ณ ความเชื่อมั่น 95% ภายในขอบเขตความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามคณะ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมกาารใ้รู้และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ การวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมกาารใ้รู้และปัจจัย ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) และการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis)

ผลการวิจัย เป็นดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมกาารใ้รู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้อยู่ในระดับมากทุกตัวแปร โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดได้ดังนี้ การส่งเสริมจากครอบครัว, แรงจูงใจใ้เรียนรู้, แหล่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26, 4.00, 3.93 และ 3.88 ตามลำดับ)

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง พบว่าแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมกาารใ้รู้ของนักศึกษาได้ร้อยละ 69.5 และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้มากที่สุดคือ แรงจูงใจใ้เรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมกาารใ้รู้ เท่ากับ .45 รองลงมาคือ แหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .26 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใ้เรียนรู้ เท่ากับ .05 การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .12 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใ้เรียนรู้ เท่ากับ .18 และการส่งเสริมจากครอบครัว มีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใ้เรียนรู้ เท่ากับ .12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเมื่อพิจารณาตัวแปรภายในที่เป็นตัวแปรคั่นกลาง (Mediator variable) คือ แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ พบว่าตัวแปรภายนอกทุกตัวมีอิทธิพลทางตรงต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ โดยที่การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มากที่สุด มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .40 รองลงมาคือ การส่งเสริมจากครอบครัว มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .26 และแหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .11

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63) อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างได้รับการส่งเสริมจากปัจจัยต่างๆ เป็นอย่างดี ดังผลจากการวิเคราะห์ระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากทุกตัวแปร โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดได้ดังนี้ การส่งเสริมจากครอบครัว, แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้, แหล่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26, 4.00, 3.93 และ 3.88 ตามลำดับ) สอดคล้องกับ ออฟฟาน เจะเตะ และคณะ (2549: 184-199) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้านการสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง การคิดสร้างสรรค์ กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้ร่วมกัน กล้าคิดกล้าแสดงออกและการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับประจักษ์ กือเจริญ (2546: 20-23) ที่กล่าวถึงบทบาทของครอบครัวต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และสอดคล้องกับ บังอร เกิดดำ (2549: 46-47) ที่กล่าวถึงตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิยรักการอ่าน การอบรมเลี้ยงดู การควบคุมตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้ รวมทั้งวิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองด้วยที่มีส่วนช่วยปลูกฝังลักษณะการเรียนรู้ให้กับนักเรียนด้วย และสอดคล้องกับ Atreyi Kankanhalli และคณะ (2001: 123-134) ที่กล่าวถึงบทบาทของแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นเทคโนโลยี ซึ่งพบว่าหากบุคคลมีโอกาสและเวลาในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจะมีผลต่อการใช้แหล่งข้อมูลนั้นด้วย

และจากผลการวิเคราะห์เส้นทาง ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้มากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ .45 รองลงมาคือ แหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .26 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เท่ากับ .05 การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนมีค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .12 และมีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เท่ากับ .18 และการส่งเสริมจากครอบครัว มีค่าอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ เท่ากับ .12 และเมื่อพิจารณาตัวแปรภายในที่เป็นตัวแปรคั่นกลาง (Mediator variable) คือ แรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ พบว่าตัวแปรภายนอกทุกตัวมีอิทธิพลทางตรงต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ โดยที่การส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มากที่สุด มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .40 รองลงมาคือ การส่งเสริมจากครอบครัว มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .26 และแหล่งการเรียนรู้ มีค่าอิทธิพลเท่ากับ .11 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์เส้นทางสามารถชี้ให้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมจากครอบครัว การจัดการเรียนการสอนหรือการส่งเสริมจากหลักสูตร และการมีแหล่งการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ย่อมส่งผลให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจที่จะใฝ่เรียนรู้และเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ในที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า สถาบันการศึกษา/หลักสูตร มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้มากที่สุด และจะมีผลส่งต่อไปยังพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษา ดังนั้น การจะส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการใฝ่รู้ อาจารย์ผู้สอน หรือตัวแทนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ต้องตระหนักถึงกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ที่เน้นกระบวนการสืบเสาะ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้นักศึกษาได้รู้ “วิธีหาความรู้” มากกว่า “การให้ความรู้”

และจากผลการวิจัยที่พบว่า สถาบันครอบครัว มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ และจะมีผลส่งต่อไปยังพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาด้วย ดังนั้น ครอบครัวจึงควรมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียน การค้นคว้า การเสาะแสวงหา และความคิดสร้างสรรค์ของบุตรหลาน เพื่อให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการเรียนและเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอยู่เสมอ

และจากผลการวิจัยที่พบว่า แหล่งการเรียนรู้ มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ และจะมีผลส่งต่อไปยังพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาด้วย ดังนั้น การให้โอกาสนักศึกษาได้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ทั้งในสถาบัน และนอกสถาบันเช่นทางอินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้เปิดโอกาสในการเข้าไปศึกษาหาความรู้และเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

อาจทำการศึกษาเชิงลึกหรือวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการใฝ่รู้ตามปัจจัยที่พบในครั้งนี้ เพื่อให้เห็นวิธีการ/กระบวนการที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). กวดวิชา เลนส์ขยายการศึกษาไทย. สืบค้นจาก http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=19402&Key=news_research. (23 กรกฎาคม 2555)
- คณะกรรมการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. (2553). การนำ Competency Model เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล. สืบค้นจาก <http://personnel.mju.ac.th/competency/core.php>. (23 กรกฎาคม 2555)
- บังอร เกิดดำ. (2549). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชิต มณีโชติ. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอนามัยชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประจักษ์ กือเจริญ. (2546). ครอบครัวกับการส่งเสริมการ (ใฝ่) เรียนรู้ของเด็ก. วารสารสารนิเทศ, 10(1-2), หน้า 20-23.
- ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. (ม.ป.ป.). สอนลูกให้ใฝ่เรียนรู้ (Putting effort persistently). สืบค้นจาก <http://taamkru.com/th/สอนลูกให้ใฝ่เรียนรู้/> (30 กรกฎาคม 2555)
- ปราณี ตั้งใจดี. (2540). การสร้างแบบสังเกตคุณธรรมด้านความใฝ่รู้ ความมีระเบียบ ความอดทน และการตรงต่อเวลา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2550). คนไทย สู่ยุคไอที. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : พิมพ์สวย.
- พระเทพเวที(ประยูรธ ปยุตโต). (2533). รุ่งอรุณของการศึกษา. สืบค้นจาก http://www.watnyanaves.net/uploads/File/books/pdf/dawn_of_education.pdf. (23 กรกฎาคม 2555)
- มาสริน จันทงาม. (2543). ผลของการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยต่อการใฝ่รู้และความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฤทัยรัตน์ ชิดมงคล และเปรมฤดี บริบาล. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อดุรธานี. วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข, 22(1), หน้า 98-108.
- วัชรภรณ์ อมรศักดิ์. (2556). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วิโรจน์ วัฒนนิมิตรกุล. (2540). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดองค์กรแห่งการเรียนรู้ของศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. รายงานการวิจัย. ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แสงเทียน ธรรมลิขิตกุล และ สุธีกาญจน์ ไชยลาภ. (2546). การศึกษาพฤติกรรมการใฝ่รู้ และความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ในการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก. วชิรเวชสาร, 47(2), หน้า 159-166.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. (2539). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยทางการศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรศรี งามวิทยาพงศ์. (ม.ป.ป.) ปฏิรูปการศึกษา : มุมมองทางกระบวนการทัศน์และบริบทสังคมไทย. บทความทางวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.
- อมรวิชช นาคทรพร. (2544). ความคิดในการพัฒนาอุดมศึกษาไทยในรอบทศวรรษ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อาฟฟาน เจะเตะ และคณะ. (2549). ผลการจัดการเรียนรู้หน่วยอาหารและสารอาหารตามแนวคิดวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, 17(2), หน้า 184-199.
- Kankanhalli, Atreyi, et al. (2001). Seeking knowledge in electronic knowledge repositories: an exploratory study. Twenty-Second International Conference on Information Systems, p.123-134.
- Sinlarat, Paitoon. 2007. Creative and Productive Higher Education (CPHE) : New Model for Promoting Sustainable Development in Thailand. Bangkok : Dhurakij Pundit University.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้
ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีทั้งหมด 6 หน้า แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้

3.1 แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้

3.2 แบบสอบถามการส่งเสริมจากครอบครัว

3.3 แบบสอบถามการส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน

3.4 แบบสอบถามการส่งเสริมจากแหล่งการเรียนรู้

คำตอบของท่านจะเป็นความลับและไม่มีผลต่อคะแนนของท่านแต่อย่างใด เพราะคำตอบจะถูกนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอให้ท่านตอบคำถามอย่างรอบคอบและด้วยความจริง ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยอย่างยิ่ง อันจะนำไปสู่การนำเสนอแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่าน
 อาจารย์ภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย
 ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี (นับตามปี พ.ศ.2557 ตย.เช่น เกิด 31 ธ.ค. 2537 กรอกข้อมูล ...20...ปี)
3. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ..... คะแนน
4. ชั้นปีที่ 1 2 3 4 5
5. คณะ
  - 1. วิศวกรรมศาสตร์
  - 2. สถาปัตยกรรมศาสตร์
  - 3. ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
  - 4. เทคโนโลยีการเกษตร
  - 5. วิทยาศาสตร์
  - 6. อุตสาหกรรมเกษตร
  - 7. เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 8. วิทยาลัยนานาชาติ
  - 9. วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง
  - 10. วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการข้อมูล
  - 11. วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

- คำชี้แจง ตอนที่ 2 – 3 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่พิจารณาแล้วว่าตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด
5	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมากที่สุด
4	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านมาก
3	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านปานกลาง
2	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านน้อย
1	หมายถึง	ตรงกับความเป็นจริงสำหรับท่านน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกาใ้รู้

5 = จริงมากที่สุด, 4 = จริงมาก, 3 = จริงปานกลาง, 2 = จริงน้อย, 1 = จริงน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1.	หากไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน ข้าพเจ้าจะถามอาจารย์ผู้สอนทันที					
2.	หากได้รับมอบหมายงานกลุ่ม ข้าพเจ้าจะเป็นหลักในการค้นคว้าเพื่อทำรายงานเสมอ					
3.	หากอาจารย์ผู้สอนติดุดะด๋วนโดยไม่แจ้่งล่่วงหน้า ข้าพเจ้ามักใช้เวลาเพื่อทำการบ้านหรือทบทวนความรู้					
4.	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือก่อนมาเรียนล่่วงหน้าเสมอ					
5.	ข้าพเจ้าทำงานส่งอาจารย์อย่างตั้งใจทุกครั้ง					
6.	หากหาคำตอบของการบ้านไม่ได้ ข้าพเจ้าจะพยายามหรือถามอาจารย์ ไม่เคยคิดลอกเพื่อน					
7.	ข้าพเจ้ามักไม่ค่อยขาดเรียน					
8.	หากเป็นวิชาที่ไม่ชอบข้าพเจ้าก็ย้ังเข้าเรียนและตั้งใจเรียน					
9.	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานที่ไม่ถนัด ข้าพเจ้ามักจะพยายามค้นคว้าจนทำออกมาได้ดี					
10.	ข้าพเจ้าส่งการบ้านทุกชิ้น ทุกวิชา					
11.	ข้าพเจ้ามักจะวางแผนการสอบ และอ่านหนังสือสอบอย่างตั้งใจ					
12.	ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ ค้นคว้าข้อมูล ที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้					
13.	หากเข้าอบรมเรื่องใดก็ตาม ข้าพเจ้ามักฟังอย่างตั้งใจและอยู่ฟังจนการอบรมสิ้นสุด					
14.	ข้าพเจ้ามักใช้เวลาว่างในการหาความรู้					
15.	ข้าพเจ้าชอบดูนิทรรศการ ป้ายประกาศ หรือข่าวประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ					
16.	เมื่อไปเที่ยวตามสถานที่สำคัญ ข้าพเจ้ามักบันทึกทั้งภาพและข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจ					
17.	ข้าพเจ้าชอบติดตามข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสมอ					
18.	ข้าพเจ้ามักจะเข้าร่วมการอบรม สัมมนา ประชุม นัดพบแรงงานเกี่ยวกับอาชีพที่สถาบันจัดทุกครั้ง					
19.	ข้าพเจ้าชอบหาข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานในอาชีพตนเองเสมอ เช่นลักษณะการทำงาน คุณสมบัติที่สถานประกอบการรับสมัคร					
20.	ข้าพเจ้าสนใจติดตามข่าวสารบ้านเมืองจากสื่อต่าง ๆ เช่นหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ตเสมอ					
21.	ข้าพเจ้าสนใจและติดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานเสมอ					
22.	ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพ การประพฤติดน การมีมนุษยสัมพันธ์ หรือการทำให้ผู้อื่นยอมรับ					
23.	ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าเกี่ยวกับการปฏิบัติตนอย่างพอเพียง					
24.	ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าเกี่ยวกับคำสอนของศาสนา การทำดี					
25.	ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างมีความสุข					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาใ้รู้

3.1 แบบสอบถามแรงจูงใจใ้เรียนรู้

5 = จริงมากที่สุด, 4 = จริงมาก, 3 = จริงปานกลาง, 2 = จริงน้อย, 1 = จริงน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1.	ข้าพเจ้าตั้งใจจะเรียนให้จบโดยเร็วที่สุด					
2.	ข้าพเจ้าอยากเรียนให้ได้เกรดสูงทุกวิชา					
3.	ในการสอบแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะตั้งใจอ่านหนังสือเพื่อให้ได้คะแนนสูงสุด					
4.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น					
5.	ข้าพเจ้าคิดว่างานที่ยากช่วยให้ข้าพเจ้าได้ฝึกฝนมากขึ้น					
6.	ข้าพเจ้ามักให้ความสนใจกับบทเรียนล่วงหน้าที่ยังเรียนไม่ถึง					
7.	ข้าพเจ้ามักให้ความสำคัญต่อคุณภาพของงานทุกชิ้นที่ทำส่งอาจารย์					
8.	ข้าพเจ้ามักจะกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากเพื่อนในกลุ่ม					
9.	ข้าพเจ้าชอบคิดหาวิธีใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา					
10.	ในการทำงานข้าพเจ้ามักจะต้องตั้งเป้าหมายไว้ล่วงหน้า					
11.	ข้าพเจ้ามักจะประเมินความสามารถของตนเองว่าทำได้หรือไม่ก่อนทำกิจกรรมต่าง ๆ					
12.	เมื่อเกิดคำถามในเรื่องใด ๆ ข้าพเจ้าจะพยายามค้นหาคำตอบจนกว่าจะเข้าใจ					
13.	เมื่อรู้ว่าการเรียนไม่ดี ข้าพเจ้าจะพยายามให้มากขึ้น					
14.	เมื่อทำงานล้มเหลว ข้าพเจ้ามักจะไม่ท้อแท้และพยายามจนกว่าจะสำเร็จ					
15.	เมื่อทำงานผิดพลาด ข้าพเจ้ายอมรับคำตำหนิจากผู้อื่นได้					

3.2 แบบสอบถามการส่งเสริมจากครอบครัว

5 = จริงมากที่สุด, 4 = จริงมาก, 3 = จริงปานกลาง, 2 = จริงน้อย, 1 = จริงน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1.	ครอบครัวยอมรับการตัดสินใจของท่านเสมอ					
2.	ครอบครัวของท่านคุยกันด้วยเหตุผลเสมอ					
3.	ครอบครัวของท่านมักมีคำแนะนำที่ดี ๆ ให้กับท่าน					
4.	ครอบครัวเป็นกำลังใจที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียนของท่าน					
5.	ครอบครัวของท่านรักใคร่และสามัคคีกัน					
6.	ครอบครัวของท่านมีความสัมพันธ์ที่อบอุ่น					
7.	ครอบครัวของท่านมีเวลาในการปรึกษาหารือและให้ความช่วยเหลือกันเสมอ					
8.	ครอบครัวของท่านชอบทำกิจกรรมร่วมกัน					
9.	ครอบครัวมักจะสนับสนุนให้ท่านทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์					
10.	ครอบครัวมักจะสนับสนุนให้ท่านทำสิ่งที่ท่านสนใจ					
11.	ครอบครัวมักจะถามความคิดเห็นจากท่านเสมอ					
12.	ครอบครัวไว้ใจท่านในทุก ๆ เรื่อง					
13.	ครอบครัวให้ท่านเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องสำคัญ ๆ เสมอ					
14.	ครอบครัวไม่ก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของท่านเลย					
15.	ครอบครัวมักจะให้ท่านแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวท่านเอง					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 แบบสอบถามการส่งเสริมจากหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน

5 = จริงมากที่สุด, 4 = จริงมาก, 3 = จริงปานกลาง, 2 = จริงน้อย, 1 = จริงน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1.	หลักสูตรของท่านมีการเรียนการสอนทางวิชาการอย่างเข้มข้น					
2.	หลักสูตรของท่านมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะทางอาชีพ					
3.	หลักสูตรของท่านมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม					
4.	สภาพห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย					
5.	สภาพห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียนในหลักสูตรของท่าน					
6.	ห้องเรียนรองรับจำนวนผู้เรียนได้เหมาะสม					
7.	อากาศภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม					
8.	เพื่อนร่วมชั้นเรียนและท่านช่วยกันทำกิจกรรมให้สำเร็จอย่างสามัคคี					
9.	เพื่อนร่วมชั้นเรียนและท่านมีความห่วงใยกันดี					
10.	เพื่อนร่วมชั้นเรียนและท่านมีการช่วยเหลือกันในเรื่องเรียนเป็นอย่างดี					
11.	อาจารย์สนใจและดูแลท่านทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องเรียน					
12.	อาจารย์มีความเชี่ยวชาญทางวิชาการ					
13.	อาจารย์มีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ					
14.	อาจารย์มักจะให้ท่านมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน					
15.	อาจารย์มีความยืดหยุ่นในกิจกรรมการเรียนการสอน					
16.	อาจารย์เปิดโอกาสให้ท่านซักถามข้อสงสัยจากบทเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน					
17.	เมื่อท่านแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างจากอาจารย์ อาจารย์จะยอมรับความคิดเห็นของท่านเสมอ					
18.	สื่อ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีสภาพดี					
19.	สื่อ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเพียงพอ					
20.	สื่อ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความทันสมัย					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 แบบสอบถามการส่งเสริมจากแหล่งการเรียนรู้

5 = จริงมากที่สุด, 4 = จริงมาก, 3 = จริงปานกลาง, 2 = จริงน้อย, 1 = จริงน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	5	4	3	2	1
1.	สถาบันมีบรรยากาศที่ดีน่าศึกษาเล่าเรียน					
2.	สถาบันมีมุมสงบสำหรับให้นักศึกษาพักผ่อนหรืออ่านหนังสืออย่างทั่วถึง					
3.	สถาบันมีแหล่งการเรียนรู้ทางอาชีพของท่านโดยตรง					
4.	ห้องสมุดในสถาบันทันสมัยทั้งระบบยืม-คืน และค้นคว้าข้อมูล					
5.	ห้องสมุดในสถาบันมีทรัพยากร สารนิเทศทุกสาขาวิชาอย่างพอเพียง					
6.	ห้องสมุดในสถาบันมีทรัพยากร สารนิเทศที่ทันสมัย					
7.	ห้องสมุดในสถาบันนำเข้าไปศึกษาค้นคว้า					
8.	ห้องสมุดในสถาบันมีห้องประชุมกลุ่มสำหรับนักศึกษา					
9.	ห้องสมุดในสถาบันมีห้องอินเทอร์เน็ตที่ทันสมัย					
10.	สื่อและเทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้ท่านรับรู้ข่าวสารได้รวดเร็ว					
11.	สื่อและเทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้ท่านรับรู้ข่าวสารได้ถูกต้อง					
12.	สื่อและเทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้ท่านศึกษาข้อมูลเพื่อการเรียนได้มาก					
13.	สื่อและเทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้ท่านศึกษาข้อมูลทางอาชีพได้มาก					
14.	องค์กร/ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพของท่านมีการรวมกลุ่มกันเพื่อประโยชน์ทางอาชีพ					
15.	องค์กร/ผู้ปฏิบัติงานในอาชีพของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลทางอาชีพที่ทันสมัย ทำให้ท่านรับรู้ข่าวสารและความเป็นไปของอาชีพได้ดี					

ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข
สรุปค่าใช้จ่ายการดำเนินงานวิจัย

หมวดค่าใช้จ่าย	งบประมาณรวมทั้งโครงการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)	คงเหลือ (หรือเกิน)
งบบุคลากร : ค่าจ้างชั่วคราว			
งบดำเนินงาน			
ค่าตอบแทน			
ค่าใช้สอย	90,000	90,000	-
ค่าวัสดุ	10,000	10,000	-
ค่าสาธารณูปโภค			
งบลงทุน: ค่าครุภัณฑ์			
รวม	100,000	100,000	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางภาไพกาญจน์ อินทร์น้อย
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs. Papaikan Innoi

2. หน่วยงาน

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เลขที่ 1 ซอย ฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 02-3298000 ต่อ 6061
โทรศัพท์มือถือ 086-5739148 โทรสาร 02- 326 -4511
E-mail suwannainn@hotmail.com, kisuwann@kmitl.ac.th

3. ประวัติการศึกษา

ปีที่จบการศึกษา	ระดับปริญญา (ตรี/โท/เอก)	อักษรย่อปริญญา และชื่อเต็ม	สาขาวิชา/วิชาเอก	ชื่อสถาบันการศึกษา และประเทศ
2547	ปริญญาตรี	วท.บ. (วิทยาศาสตร์บัณฑิต)	วิทยาการคอมพิวเตอร์	สถาบันราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประเทศไทย
2549	ปริญญาโท	วท.ม. (วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต)	การศึกษาวิทยาศาสตร์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประเทศไทย
กำลังศึกษา	ปริญญาเอก	ปร.ด. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)	ประชากรศึกษา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ประสพการณ์งานวิจัย

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	แหล่งทุน	การเผยแพร่	สถานภาพในการ ทำการวิจัย
1. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อ ทบทวน วิชาสถิติเพื่อการวิจัย เรื่องการวัด แนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง	2550	เงินรายได้ คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สจล.	การประชุมทาง วิชาการครุศาสตร์ อุตสาหกรรม แห่งชาติครั้งที่ 2 (2551)	ผู้ร่วมวิจัย 50%
2. ความพึงพอใจต่อการเรียนของนักศึกษาคณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	2551	เงินรายได้ คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สจล.	วารสารครุศาสตร์ อุตสาหกรรม ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 หน้า 88-103	หัวหน้า โครงการวิจัย 100%
3. การศึกษาพฤติกรรมสุขภาพด้านการบริโภค อาหารและการออกกำลังกายของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	2552	เงินงบประมาณ	การประชุม วิชาการระดับชาติ ทางศิลปศาสตร์ ประยุกต์ ครั้งที่ 2 (2554) คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สจล.	หัวหน้า โครงการวิจัย 100%
4. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง กฎหมายคอมพิวเตอร์	2553	เงินรายได้ คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สจล.	วารสารครุศาสตร์ อุตสาหกรรม ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 หน้า 40-47	ผู้ร่วมวิจัย 50%
5. การพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ของ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง	2555	สกอ.	วารสาร ศึกษาศาสตร์ ปริทัศน์ ม. เกษตรศาสตร์, ปี ที่ 28 ฉบับที่ 3 หน้า 29-39	ผู้ร่วมวิจัย 50%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้